

Universitatea din București

Facultatea de Istorie

Raport de autoevaluare 2021 – 2022

I. Introducere

I.1. Echipa și responsabilitățile membrilor săi

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în Facultatea de Istorie este compusă din decan, cei trei prodecani, 5 cadre didactice, un student, un reprezentant al angajatorilor, respectiv un reprezentant al absolvenților. Lista completă, cu numele și funcțiile membrilor, este detaliată în Anexa 1.

I.2. Prezentarea facultății

Studiile în domeniul istoriei la Universitatea București datează încă de la înființarea acesteia prin decretul din 1864 al domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Primele cursuri de istorie organizate în cadrul Facultății de Litere, Drept și Filosofie aveau ca tematică studiul anticității și a patrimoniului arheologic. Facultatea de Istorie există ca o structură distinctă a UB din anul 1950. În perioada 1977-1990, Facultatea de Istorie a fost asociată cu cea de Filosofie, formând Facultatea de Istorie și Filosofie, pentru ca din anul 1990 cele două domenii să fie din nou reprezentate de către facultăți distincte.

Corpul profesoral a inclus de-a lungul timpului și include și în prezent istorici prestigioși, creatori de școală, inovatori ai domeniului nostru de studiu. În perioada evaluată, facultatea a avut un număr de 48 de titulari (dintre care trei plecați în misiune diplomatică), la care s-au adăugat și 3 profesori emeriți. Unul dintre profesorii din cadrul Școlii Doctorale este membru al Academiei Române (Andrei Pippidi). Toți cei 48 de titulari au titlul de doctor, iar 6 dintre aceștia au calitatea de conducător de doctorat. Școala Doctorală în Istorie a atras în ultimii doi ani și alți 2 specialiști externi, cu drept de conducere doctorat în domeniul Istorie, cu specializarea istorie contemporană și istoria sud-estului european.

Facultatea de Istorie este organizată în trei departamente și o școală doctorală:

- Departamentul de Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei (DIAAIA)
- Departamentul de Istoria României și a Sud-Estului European (DIRSEE)
- Departamentul de Relații Internaționale și Istorie Universală (DRIIU)
- Școala Doctorală de Istorie.

Evoluția programelor de studii

Cele patru programe de studii la nivel de licență (3 programe cu frecvență și 1 program ID), unsprezece programe masterale și nouă domenii de studii cuprinse în școala doctorală fac din Facultatea de Istorie a Universității din București cea mai mare și mai complexă facultate de profil din România.

Principalului program de licență, cel de **Istorie**, i s-au adăugat în 2004-2005 două noi programe

de licență: **Istoria Artei și Relații Internaționale și Studii Europene**. Succesul acestor două programe de studii, care au acum deja o tradiție în Facultatea de Istorie este reconfirmat în fiecare an prin numărul de candidați. Prin programul **Istorie. Învățământ la Distanță**, facultatea a reușit să atragă în ultimii ani un număr considerabil de studenți, nu doar din rândul proaspeților absolvenți de liceu, ci și al celor licențiați în alte domenii.

Același interval a însemnat o restructurare substanțială a programelor de master, astfel încât facultatea și-a completat portofoliul de programe de studii masterale oferind **direcții de studiu unice în peisajul universitar românesc**: Interfețe culturale în preistorie și antichitate; Experimente ale modernității; Istoria Comunismului; Politică și societate în secolul XX; Istorie și politică militară în secolele XIX-XXI; Istorie, resurse culturale și patrimoniu în societatea contemporană; Istoria și practica relații internaționale; Studii medievale (în colaborare cu Facultatea de Limbi și Literaturi străine - UB); Istoria artei și filosofia culturii (în colaborare cu Facultatea de Filosofie – UB); Istoria Ideilor, Mentalităților și a Culturii de Masă (în colaborare cu Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării); Tehnici diplomatice. Primele 10 programe masterale sunt acreditate în domeniul istorie, iar programul Tehnici diplomatice este acreditat în domeniul Relații Internaționale. Totodată, în cadrul programului de masterat didactic există o specializare în Istorie.

I.3. Viziunea și misiunea

Misiunea și obiectivele programului de licență Istorie sunt în concordanță cu misiunea Universității din București și cu cerințele identificate pe piața muncii.

Misiunea Universității din București constă în generarea și transferarea cunoașterii prin formarea unor specialiști responsabili și competenți, prin promovarea cercetării fundamentale și aplicate și prin contribuția la dezvoltarea societății românești.

Misiunea formatoare constă în formarea de bază a specialiștilor în domeniul Istoriei, (cu specializarea Istorie și Istoria Artei) și în cel al Relațiilor Internaționale, care vor profesa atât în învățământ, cât și în cercetare, în instituții academice sau în instituții culturale publice sau private, contribuind la dezvoltarea cunoașterii istoriei locale, naționale și universale, dar și la promovarea identității locale, naționale și europene.

Misiunea de cercetare constă în activități de cercetare fundamentală și aplicată derulate de membrii corpului academic al Facultății de Istorie – cadre didactice, cu implicarea doctoranzilor, masteranzilor și a studenților, pentru dezvoltarea cunoașterii științifice în domeniu, prin proiecte de cercetare colective și individuale. Rezultatele cercetării sunt transmise publicului interesat prin comunicări științifice la manifestări academice de profil, la nivel internațional, național și local, precum și prin publicarea studiilor în publicații de specialitate – monografiile istorice, ediții de documente, volume de studii, reviste științifice etc.

Contribuția la dezvoltarea societății este asigurată prin implicarea membrilor comunității academice a Facultății de Istorie în viața socială și culturală din România și din străinătate, pentru protejarea valorilor democrației, a pluralismului cultural, a toleranței și a comunicării interculturale, pentru conservarea și valorizarea patrimoniului cultural etc. Membri ai comunității academice a Facultății de Istorie, cadre didactice și absolvenți sunt formatori de opinie prin participarea la emisiuni TV, bloguri și pagini de social-media, respectiv sunt consultanți de specialitate pentru politicile culturale, sociale, educaționale sau de politică externă la diverse instituții din România.

Obiectivele esențiale ale învățării sunt definirea și prezentarea în mod corect a principalelor concepte folosite în domeniul istoriei și a relațiilor internaționale și a disciplinelor conexe, cunoașterea și aplicarea metodele fundamentale ale cercetării, familiarizarea cu stadiul cunoașterii în domeniile ilustrate de disciplinele predate în cadrul specializării. Specificul activității din Facultatea de Istorie impune acordarea unei atenții sporite în cadrul seminarelor pentru dezvoltarea abilităților de analiză critică a izvoarelor istorice precum și a capacităților de analiză și sinteză în general. În egală măsură,

sunt considerate esențiale principiile eticii activității științifice, cu aplicarea regulilor de citare și respingerea plagiatului.

I.4. Perspective profesionale

Facultatea de Istorie desfășoară o permanentă activitate de dezvoltare a legăturilor cu potențialii angajatori, prin stagii practice, organizarea de conferințe, internship-uri sau prin alte tipuri de proiecte, contribuind astfel la realizarea unei mai bune corelări a noțiunilor teoretice dobândite la cursuri și seminarii cu activitățile practice și cu adaptarea la cerințele specifice ale angajatorului.

Diploma obținută de absolvenții noștri reprezintă o garanție în fața angajatorilor în legătură cu seriozitatea pregătirii academice și practice. Posibilitățile de inserare pe piața muncii a absolvenților Facultății de Istorie sunt diverse, chiar dacă unele dintre ele reprezintă domenii destul de înguste ca ofertă a locurilor de muncă. Având în vedere specializările existente pentru moment, plasamentul real și posibil al absolvenților (nivel licență, master, doctorat) se distribuie în mai multe direcții: învățământul preuniversitar și universitar; instituțiile de cercetare de istorie și arheologie; muzee publice și private; Arhivele Naționale ale României; arhive ale altor instituții publice și arhive private; biblioteci; administrație publică centrală și locală; media; ONG cu activități în domeniul cultural sau politic și altele.

I. Capacitate instituțională

II.1. Structurile instituționale, administrative și manageriale

Structurile de conducere

În urma alegerilor organizate în cadrul Universității din București în anul 2020, Facultatea de Istorie are la conducere o echipă formată din:

Conf. univ. dr. Florentina Nițu – decan, președinte al Comisiei de Asigurare a Calității în facultate; responsabil de planul strategic și planul operațional al facultății și cel care propune strategia de dezvoltare a facultății; asigură relația cu absolvenții și angajatorii, precum și promovarea facultății în spațiul public. De asemenea, sprijină administratorul șef în probleme de achiziții publice și licitații.

Lect. univ. dr. Alin Matei - prodecan responsabil cu activitatea didactică, programele de studii și statele de funcții; coordonează organizarea și funcționarea procesului de învățământ (elaborarea și aprobarea planurilor de învățământ, a fișelor de disciplină la toate programele de studii); coordonează procesul de pregătire a ștatelor de funcții; supervizează emiterea de acte de studii pentru studenți; coordonează programele Erasmus; asigură corelarea programelor de studii cu Registrul Național al Calificărilor și COR; coordonează împreună cu decanul organizarea admiterii și a examenului de finalizare a studiilor.

Începând cu 1 februarie 2022, ca urmare a detașării la Ministerul Afacerilor Externe a lect.dr. Alin Matei, poziția de prodecan vacantă a fost ocupată de **lect. univ. dr. Bogdan Antoniu**. Totodată, de la 1 februarie 2022 coordonarea programului **Erasmus** a revenit **conf. univ. dr. Alexandru Mironov**.

Lect. univ. dr. Alexandrina Lițu Gîrboviceanu – prodecan responsabil cu activitatea științifică; supervizează activitatea centrelor de cercetare din cadrul Facultății; alcătuiește baza de date cuprinzând situația proiectelor de cercetare ale membrilor Facultății (aplicații, parteneriate, rezultate); coordonează Baza de date cu publicații ale cadrelor didactice; susține proiectele de cercetare internaționale; coordonează relația cu revista/revistele Facultății și Editura UB.

Conf. univ. dr. Marius Diaconescu - prodecan responsabil cu resursele umane, infrastructura educațională și asigurarea calității; responsabil de organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice; organizează procesul de evaluare din facultate și asigură diseminarea rezultatelor evaluărilor cadrelor didactice; monitorizează calitatea spațiilor de învățământ (dotarea și planificarea utilizării lor).

Conducerea departamentelor

Facultatea de Istorie are în structura sa următoarele departamente: Departamentul de Istoria Românilor și a Sud-Estului European (condus de conf. univ. dr. Matei Gheboianu), Departamentul de Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei (condus de lect. univ. dr. Daniela Zaharia), Departamentul de Relații Internaționale și Istorie Universală (condus de lect. univ. dr. Manuela Dobre), Școala Doctorală (condusă de prof. univ. dr. Viorel Panaite).

Consiliul Facultății are în componența sa cadre didactice și reprezentanți ai studenților, aceștia din urmă într-o proporție de minim 25%, în conformitate cu legislația în vigoare. Din Consiliu fac parte 8 studenți distribuiți astfel: câte doi reprezentanți pentru anii I și II la nivel de licență, câte un reprezentant pentru anul III licență, respectiv pentru anul I și II master, precum și un reprezentant pentru ciclul doctoral. De asemenea, la nivelul fiecărei comisii constituite la nivelul Consiliului Facultății există reprezentare studențească. Studenții consilieri s-au implicat într-un mod activ în lucrările Consiliului și ale Comisiilor din care fac parte, aducând de fiecare dată argumente constructive, care au fost luate în considerare de către conducerea Facultății. De asemenea, Planul strategic al facultății și Planurile operaționale anuale sunt elaborate prin consultarea permanentă a reprezentanților studenților în Consiliul facultății precum și a celor din Asociația Studenților la Istorie „Dacia”. Studenții consilieri și studenții din Asociația menționată au asigurat printr-o consultare și colaborare permanentă atât pe orizontală – cu colegii – cât și pe verticală – cu structurile de conducere, buna implementare a demersurilor cu caracter administrativ, ceea ce a condus la o mai bună conștientizare strategică și la evoluții benefice concretizate în planurile de dezvoltare instituțională.

Administrația

Numărul personalului auxiliar în cursul anului universitar 2021-2022 a fost de trei secretare cu posturi pe durată nedeterminată și o secretară-șef cu post pe durată nedeterminată.

Toate secretarele au urmat cursurile de pregătire pentru utilizarea softurilor achiziționate de Universitate pentru evidența electronică a studenților (UMS).

Fiecare secretară a avut în responsabilitate școlaritatea pentru diferite secții și programe de studiu, iar una dintre secretare gestionează suplimentar și secretariatul Școlii Doctorale.

În anul universitar 2021-2022 a fost definitivată organizarea Arhivei Facultății de Istorie.

Facultatea are un administrator-șef care gestionează toate problemele administrativ-financiare curente. Administratorul de facultate colaborează îndeaproape cu decanul responsabil cu monitorizarea calității spațiilor de învățământ (dotarea și planificarea utilizării acestor spații) în scopul rezolvării problemelor curente și specific. Administratorul de facultate participă la elaborarea planului anual de achiziții publice de produse, servicii și lucrări al facultății; asigură întocmirea documentației și gestionarea activităților de achiziție de materiale, servicii, lucrări, echipamente, obiecte de inventar și mijloace fixe ale facultății; verifică lunar situația financiară a facultății și o transmite către decan; soluționează nevoile privind repararea și reamenajarea spațiilor facultății; asigură suport administrativ (curățenie, întreținere echipamente informatice, pregătirea spațiilor facultății) în vederea desfășurării în bune condiții a procesului educațional, precum și altor activități desfășurate în cadrul facultății; coordonează activitățile administrativ-financiare ale procesului de admitere în facultate etc.

II.2. Baza materială

Spații de învățământ

Resursele de care dispune Facultatea de Istorie pentru pregătirea studenților (săli de predare, laboratoare și centre de cercetare) sunt permanent îmbunătățite, pentru a asigura un proces de învățare modern și centrat pe student. Ele sunt în concordanță cu normele tehnice de siguranță și igienico-sanitare în vigoare. În privința spațiilor destinate activității didactice, situația este următoarea:

- 3 amfiteatre: N. Iorga, Vasile Pârvan și Emil Condurachi (cu 180, 130, și respectiv 120 de locuri);
- 5 săli de curs (104, 105, 211, 304, 403) de dimensiuni medii (45-60 locuri);
- 6 săli de seminar (306, 307, 406, 206, 207, CSEA) de dimensiuni standard (25-40 locuri);
- 6 săli de seminar (101, 201, 301, 305, 404, 406, sala 8) pentru subgrupe (15-20 locuri);
- 2 săli de lectură ale bibliotecii facultății cu 30, respectiv 90 de locuri.

Nu există spații special destinate unor domenii sau programe de studii, cu excepția centrelor de cercetare.

Spațiile Facultății sunt de regulă suficiente pentru desfășurarea cursurilor și seminariilor pe întreg parcursul anului universitar. În general, Facultatea de Istorie pune la dispoziție spații pentru desfășurarea cursurilor colegilor de la alte Facultăți atunci când ni se solicită sprijinul.

Facultatea de Istorie a reușit în ultimi ani să dezvolte dotările spațiilor instituției. În toate sălile de curs și seminar ale Facultății a fost instalată aparatură de proiecție, pentru a facilita susținerea interactivă a cursurilor și seminariilor. Mai mult, centrele de cercetare din Facultate, responsabile pentru 11 săli (401, 404, 408, 405, 303, 313, 305, 101, 8, 208, CSEA-subsol), și-au modernizat recent spațiile pe care le administrează. În ultimii ani au fost reamenajate și spațiile administrative ale facultății (secretariatul, sala de Consiliu, biroul prodecanilor și sediile conducerilor departamentelor).

În privința planurilor de dezvoltare a bazei materiale, demararea procesului de evaluare a nevoilor specifice în cadrul proiectului de reabilitare a Palatului Elisabeta a reprezentat ocazia identificării mai multor categorii de investiții necesare bunei desfășurări a activității didactice, administrative și de cercetare.

Biblioteca

Biblioteca Facultății de Istorie gestionează două săli de studiu, dotate cu sistem informatic de căutare a resurselor. Biblioteca noastră este una dintre cele mai mari filiale de specialitate ale Bibliotecii Centrale Universitare, cu peste 125.000 de volume reprezentând cca 67.000 de titluri. Biblioteca facultății a asigurat prin centrul său de împrumut nevoile de documentare și cercetare ale studenților în perioada pandemiei (referate, proiecte, lucrări licență/disertații master) și ne sprijină în vederea scanării unor resurse educaționale necesare desfășurării în bune condiții a procesului didactic.

În afară de această resursă, Facultatea mai beneficiază de resursele oferite de alte șase biblioteci specializate, toate aflate în responsabilitatea centrelor de cercetare: Biblioteca Centrului de Istorie Comparată a Societăților Antice; Biblioteca Centrului de Studii Euro-Atlantice, Biblioteca Seminarului arheologic „Vasile Pâvan”, Biblioteca Centrului de studii turce, Biblioteca Seminarului de metodologie a istoriei „D.Onciul” și Biblioteca Laboratorului de arheologie. Resursele de care dispun aceste biblioteci au crescut în acest an, în special prin donații private, și contribuie la specializarea studenților în domeniile lor de activitate.

Resurse IT

În fiecare sală de curs sau seminar există câte un computer, care beneficiază de softuri achiziționate de către Universitate. Majoritatea computerelor din sălile de studiu au performanțe limitate: procesor slab, memorie internă redusă etc., din care cauză se impune în perspectivă schimbarea abordării departamentelor de specialitate din UB (achiziții și IT) pentru achiziționarea în viitor a unor echipamente cu performanțe și fiabilitate ridicate. Mai există computere – desktop sau laptop – achiziționate prin diverse proiecte de cercetare, utilizate de cadrele didactice în centrele de cercetare.

Au fost achiziționate 5 stații noi de lucru care au fost amplasate în sălile de curs care au gradul cel mai mare de ocupare.

Persoanele cu dizabilități au accesul asigurat în facultate pe două intrări, unde există montate rampe de acces; de asemenea, la etajul al doilea al facultății, pentru accesul la bibliotecă a fost instalată o rampă de acces specială.

III. Eficacitate educațională

III.1. Conținutul programelor de studii

Facultatea de Istorie are ca scop, alături de dezvoltarea cercetării de profil și integrarea cercetării românești în ansamblul cercetării istorice europene și mondiale, pregătirea tinerei generații de specialiști în domeniul cercetării istoriei, relațiilor internaționale și conservării patrimoniului cultural. În egală măsură, este o preocupare a corpului academic aceea de a contribui semnificativ la dezvoltarea de competențe și achiziția de cunoașteri care să asigure atât integrarea absolvenților pe piața muncii, cât și flexibilitatea lor la condițiile în constantă evoluție pe care aceasta din urmă le oferă. Această din urmă caracteristică este asigurată de preocuparea pentru oferirea de competențe transversale în cadrul cursurilor și seminariilor dar și prin implicarea studenților în internshipuri tot mai diverse precum și în evenimente cultural-științifice.

În cursul anului universitar 2020-2021, admiterea pentru programele de licență la Istorie, Istoria Artei, respectiv Relații Internaționale și Studii Europene s-a realizat cu două probe: la început, cea eliminativă constând în elaborarea unei scrisori de intenție/eseu motivațional și apoi admiterea propriu-zisă, pe baza mediei obținute la examenul de bacalaureat. Admiterea la studii de master s-a făcut pe baza evaluării unei scrisori de intenție. Admiterea pentru studii de doctorat s-a făcut pe baza proiectului de studii prezentat și susținut de către candidat. Pentru acordarea burselor în cadrul programelor masterale a fost organizată o probă scrisă cu bibliografie, pe specialități.

Licență

Conform celor afirmate mai sus, la nivelul studiilor de licență, facultatea oferă trei direcții de specializare (Istorie, Relații internaționale și studii europene, Istoria artei), dar acestea au o serie de elemente în comun, care asigură atât coerența ofertei de formare, cât și diversitatea solicitată de identitatea domeniilor de specialitate.

Diversitatea traseelor de formare este susținută de profilul disciplinelor care definesc fiecare specializare și de o serie de accente diferite incluse în fișele de disciplină (la nivelul categoriilor de surse primare, al principiilor și mecanismelor metodologice, al sarcinilor de lucru asumate) și al activităților incluse în practica de specialitate.

Echilibrul dintre formarea generală și cea de specialitate este asigurată de construcția binomială dintre cursurile generale și cele speciale/opționale. Ponderea acestor cursuri speciale este unică printre facultățile de profil din țară și reprezintă unul din punctele forte ale FIUB. În plus, sistemul modular aplicat constituie o bază suplimentară de relaționare între achiziția de cunoaștere (cursuri generale) și aplicarea acestora (cursuri speciale/opționale). Pregătirea generală are ca obiectiv formarea unei culturi profesionale de bază, constituirea unui orizont istoriografic suficient de complex pentru ca în anul final absolvenții să poată avea opțiuni cât mai numeroase.

Programul de pregătire în *Relații internaționale și studii europene*, la rândul său, două componente – una generală și o alta complementară. Pregătirea generală este obligatorie pentru toți studenții, are un caracter multidisciplinar și definește calificarea absolvenților. Pregătirea complementară cuprinde două seturi de cursuri, între care studenții optează chiar din primul semestru: unul este dedicat istoriei politice, celălalt este dedicat studiilor culturale europene. Studenții RISE au, în plus, posibilitatea de a alege între diverse cursuri opționale, cursuri care îi îndreaptă spre studii de arie sau spre dosare de actualitate în afacerile globale.

La specializarea *Istoria Artei* există de asemenea un program principal, care este obligatoriu pentru toți studenții, la care se adaugă o serie de cursuri menite să dezvolte abilități tehnice particulare. Programul complementară cuprinde două seturi de cursuri; începând cu anul al doilea, studenții optează pentru nouă dintre aceste cursuri, care se derulează pe durata a trei semestre. Oferta de cursuri opționale este suficient de diversă pentru a permite construirea unui parcurs coerent studentului/studentei care a optat pentru o anumită specializare.

Master

Elementele care asigură diferențierea față de ciclul anterior sunt date de către accentul mai mare pus pe problemele de metodologie a cercetării, pe creșterea diversității surselor utilizate și pe sporirea gradului de autonomie a masteranzilor în propria lor formare. Cel din urmă punct este – din perspectiva corpului academic al facultății – fundamental, căci asigură dobândirea de competențe de ordin superior, de la asumarea unor responsabilități în cadrul unor grupe de cercetare pe teme date la competențe de luare a deciziilor în cadrul unor proiecte individuale de cercetare și de la dezvoltarea gândirii critice la inovație metodologică.

Programele de masterat se adresează unor categorii mai largi de absolvenți de studii universitare la nivel licență (istorie, științe politice, litere, limbi clasice, limbi străine, filosofie, studii administrative și economice, jurnalism, studii culturale, etc.) și oferă o pregătire interdisciplinară, incluzând activități simulate sau stagii de practică, adaptată la cerințele pieței muncii și la nevoile formării unor specialiști competitivi în domenii diverse.

Cele patru programe de studii la nivel de licență, unsprezece programe masterale și nouă domenii de studii cuprinse în școala doctorală fac din Facultatea de Istorie a Universității din București cea mai mare și mai complexă facultate de profil din România.

Principalului program de licență, cel de **Istorie**, i s-au adăugat în 2004-2005 două noi programe de licență: **Istoria Artei și Relații Internaționale și Studii Europene**. Succesul acestor două programe de studii, care au acum deja o tradiție în Facultatea de Istorie este reconfirmat în fiecare an prin numărul de candidați. Diversificându-și programele de studii la nivel de licență, celor trei secții amintite adăugându-li-se și o a patra, **Istorie. Învățământ la Distanță**, Facultatea de Istorie a reușit să atragă un număr considerabil mai mare de studenți, nu doar din rândul proaspeților absolvenți de liceu, ci și al celor licențiați în alte domenii.

Același interval a însemnat o restructurare substanțială a programelor de master. Astfel, programul de master **Interfețe culturale în preistorie și antichitate** oferă studenților posibilitatea unei abordări pluridisciplinare și moderne a istoriei antice și a arheologiei preistorice și clasice. Programul **Politică și societate în secolul XX** este dedicat studierii aprofundate a fenomenelor și proceselor economice, politice, culturale și mentale care au transformat profund lumea europeană și pe cea extra-europeană pe parcursul veacului trecut. La rândul său, programul **Istorie, resurse culturale și patrimoniu în societatea contemporană**, se adresează celor interesați să se implice direct și activ în problema identificării conservării, restaurării și valorificării patrimoniului din România.

Facultatea de Istorie și-a completat portofoliul de programe de studii masterale oferind **direcții de studiu unice în peisajul universitar românesc**. Astfel, programul **Istoria Comunismului** este cu atât mai necesar cu cât regimul comunist continuă să fie o temă de interes, dar și de dezbatere, în societatea românească. **Istorie și politică militară în secolele XIX-XXI** se adresează celor interesați de domeniul vast al istoriei militare și al studiilor de securitate, în vreme ce programul **Experimente ale modernității** își propune să contrabalanseze printr-o reflecție teoretică perspectiva predominant instrumentală care domină dezbaterea privind modernizarea României.

În continuarea studiilor la nivel de licență de Relații Internaționale și Studii Europene au apărut, firesc, și două programe masterale de profil. **Istoria și practica relații internaționale** oferă studii complexe, teoretice, metodologice și practice, de istorie, drept, științe politice, geopolitică, economie. **Tehnici diplomatice** a apărut ca o consecință logică a interesului și a acumulării de experiență profesională și instituțională în domeniul Relațiile Internaționale, și conține o puternică componentă aplicată.

Trei dintre programele de master ale Facultății de Istorie au fost dezvoltate în colaborare cu alte facultăți din cadrul Universității din București. **Studii medievale**, în colaborare cu **Facultatea de Limbi și Literaturi străine**, se adresează absolvenților programelor de licență din domeniul studiilor socio-umane, oferind o introducere interdisciplinară în studiul culturilor Evului Mediu axată pe trei direcții fundamentale de formare: istorică, filologică și filosofică. Masterul în **Istoria artei și filosofia culturii**, în colaborare cu **Facultatea de Filosofie**, este singurul program al Universității din București care oferă pregătire la acest nivel celor interesați de istoria, teoria și filosofia artei. În sfârșit, programul de studii masterale organizat în colaborare cu **Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării - Istoria Ideilor, Mentalităților și a Culturii de Masă** - oferă posibilitatea de a examina critic produsele culturale ale ultimelor secole, de a le înțelege istoria și potențialul discursiv și manipulator.

Începând cu anul universitar 2021-2022, Facultatea de Istorie a dezvoltat un programul de studii universitare de **masterat didactic**, forma de învățământ cu frecvență, cu o durată de doi ani - 120 de credite transferabile (conform ECTS) -, care se adresează absolvenților cu diplomă de licență sau echivalentă ce doresc să se orienteze către cariera didactică în învățământul preuniversitar. Programul a fost inclus în proiectul POCU/864/6/21/140783, „Start în carieră prin master didactic” care își propune diversificarea ofertelor educaționale în învățământul terțiar universitar.

III.2. Rezultatele învățării

Rezultatele învățării corespunzătoare nivelelor 6, 7 și 8 asigurate defacultate prin programele de licență, master și doctorat sunt exprimate în cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie, cu specificități care țin de tipul și nivelul programului.

Coerența internă este determinată de competențele luate în considerare la aceste nivel de formare: un prim grup este cel al **competențelor de comunicare** (competențe de utilizare a vocabularului de specialitate, competențe de comunicare în limba maternă și în limbi străine, competențe de comunicare socială), apoi **competențe legate de cercetarea în domeniul științelor socio-umane** (de utilizare a surselor istorice, de analiză comparativă a acestora, de plasare în context, de identificare a punctelor slabe în argumentarea unui punct de vedere și în metodologiile specifice domeniului, de evaluare a relevanței și pertinentei acestora, de formulare a unor puncte de vedere argumentate), **competențe de exprimare și sensibilitate culturală** (operarea cu concepte, sensuri și terminologii din alte cadre culturale și cronologice, aprecierea și valorizarea pozitivă a diferențelor culturale, acceptarea și utilizarea multiperspectivității și a interculturalității ca principii care stau la baza cercetării), **competențe legate de dezvoltarea personală** (proiectarea unor demersuri de analiză a surselor primare și secundare, de formulare a ipotezelor de lucru, de identificare a punctelor slabe din propria formare și de proiectare a unor demersuri de recuperare, de formare a deprinderilor legate de formarea pe parcursul vieții) și **competențe civice** (angajament civic, implicarea în acțiuni de susținere a principiilor și valorilor democratice).

Capacitatea studenților de a alege traseul studiilor

O bună parte a absolvenților Facultății de Istorie la nivel de licență aleg să-și aprofundeze cunoștințele urmând cursurile unuia dintre programele masterale oferite de facultate. În cazul celor mai multe discipline, studenții primesc de la primele întâlniri informații cu privire la programa cursului, norma de prezență la curs și seminar și modalitatea de evaluare. În ultimii ani s-a folosit și promovarea directă a programelor de master în rândul studenților din anul III, inclusiv prin intermediul profesorilor asociați care predau la diversele programe de master și care au fost invitați să le vorbească studenților.

Studenții au, de asemenea, posibilitatea de a urma cursuri din afara programului de studiu ales, prin sistemul creditelor transferabile (cele mai frecvente situații sunt acelea în care studenții de la nivel licență și master optează pentru cursuri oferite de facultățile de Limbi și Literaturi Străine sau Științe Politice).

De la începutul studiilor în facultatea noastră, „bobocii” din anul I beneficiază de un set de programe și activități orientative privind modul de organizare al cursurilor în facultate, posibilitatea de a alege cursuri și stagii de practică, în funcție de interesele individuale. În aceste sens, sunt organizate vizite la instituțiile cu care facultatea are încheiate protocoale de colaborare în vederea organizării practicii de specialitate. De asemenea, prin colaborarea cu Asociația studenților la istorie „Dacia” a fost dezvoltat „Ghidul studentului”, un instrument electronic de orientare.

Sistemul tutoriatului permite și ușurează orientarea studenților în schimbul de credite și opțiunile asupra cursurilor urmate. Există câte un tutore-cadru didactic pentru fiecare din cei 3 ani ai programului de licență. Tutorele este desemnat la începutul anului I și se ocupă de o promoție până la finalizarea studiilor.

De asemenea, studenții aflați în anul terminal au posibilitatea completării unui **Chestionar de satisfacție a studenților** din a cărui evaluare rezultă măsura în care aceștia intenționează să și continue studiile prin înscrierea la unul dintre programele de master propuse de Facultatea de Istorie sau de alte instituții de învățământ superior.

Absolvirea și finalizarea studiilor

Absolvirea programului de licență este posibilă după obținerea unui total de 180 de credite pe parcursul celor trei ani de studii.

Examenul de licență constă în redactarea și prezentarea unei lucrări individuale. Lucrarea este întocmită sub coordonarea unui cadru didactic titular sau asociat, recunoscut ca specialist în domeniul de referință. Subiectele sunt astfel alese încât să fie adaptate la nivelul de pregătire cerut de la un absolvent al ciclului I de studii, să se înscrie în regulile general acceptate în domeniul de referință și să permită absolventului să se documenteze și să realizeze o lucrare personală. Utilizarea și analiza critică a surselor reprezintă fundamentul unei lucrări de licență în domeniul nostru și este una dintre garanțiile originalității textului prezentat de către absolvent, care completează și o declarație pe proprie răspundere în acest sens. Coordonatorul redactează un referat de prezentare a lucrării și recomandă o notă, care este avută în vedere de către comisie în momentul stabilirii notei finale, după ce candidatul își prezintă teza.

Absolvirea unui program de master se face cu 120 de credite pentru programul de doi ani. Proba finală o reprezintă redactarea lucrării și susținerea dizertației în fața unei comisii compusă din cadrele didactice care au coordonat activități în cadrul programului de master respectiv. Evaluarea pune în evidență originalitatea contribuției și eventual dezvoltările pe care le-ar putea dobândi tema respectivă în cadrul unei lucrări de nivel superior (în special în cazul programelor de master orientate spre cercetare).

Atât la nivelul licență, cât și la masterat, au fost făcute eforturi de adaptare la contextul pandemic și sesiunea de licențe/disertații a fost organizată cu succes integral online

Cerințele academice privind redactarea lucrărilor și procedurile administrative de urmat sunt prezentate în *Ghiduri de finalizare a studiilor de licență și master* (Istorie și Istoria Artei), aflat la dispoziția studenților și masteranzilor. De asemenea, Școala Doctorală în Istorie are o Metodologie proprie de redactare a lucrărilor pentru orientarea doctoranzilor.

Orientarea în carieră a studenților

Referitor la perspectivele profesionale, studenții au o zonă largă în care pot profesa, ca urmare a competențelor dobândite în timpul pregătirii la nivel licență, master și doctorat, însă, din cauza actualei situații economice și a structurii pieței muncii o parte importantă dintre aceștia aleg domenii distincte față de specializarea lor. Pe parcursul anului universitar 2021-2022, studenții au primit consiliere în vederea alegerii traseului profesional în cadrul unor ateliere organizate cu sprijinul Departamentului de Consiliere și Orientare în Carieră al UB, precum și în cadrul unor întâlniri cu reprezentanții angajatorilor.

Angajabilitate studenți – tracking

Traseul absolvenților poate fi urmărit mai ușor pentru segmentul de învățământ preuniversitar, prin intermediul înscrierii lor la examenele pentru definitivat și gradul I didactic; pentru absolvenții implicați în cercetare, o cale de identificare a parcursului profesional este reprezentată de înscrierea acestora la doctorat.

De asemenea, interesul tot mai pronunțat al absolvenților nivelului licență de a-și continua parcursul academic în cadrul ciclului masteral din paleta de oferte a Facultății de Istorie, face posibilă o identificare a traseului acestora. În acest sens este vizibil interesul absolvenților nivelului masteral pentru studiile doctorale, pentru continuarea parcursului academic în paralel cu alte activități profesionale. Analizele realizate de Biroul Statistică al UB relevă faptul că absolvenții Facultății de Istorie se plasează în media pe Universitate în privința tuturor aspectelor avute în vedere de respectiva analiză.

III.3. Activitatea de cercetare științifică

Activitatea de cercetare a FIUB se înscrie în linia tradițională a studiilor de istorie pentru care fundamentală este publicarea de monografii, sinteze și ediții critice de surse, cu înglobarea orientării mai recente de publicare atomizată a rezultatelor cercetării. Domeniile tradiționale (preistorie, antichitate clasică, bizantinistică, medievistică, istorie modernă și contemporană) sunt susținute de analiza documentelor și a culturii materiale (epigrafii, paleografii, arhivistică, numismatică etc.) pe baza competențelor filologice și tehnicilor de analiză specifice, precum și a cercetării de teren (arheologie). FIUB valorifică un ansamblu de interese integrate cu mediile și rețelele internaționale de cercetare (istoria mentalităților și *popular culture*, istoria diplomatică și a relațiilor internaționale, demografia istorică, studiile culturale, istoria prețurilor, *consumer studies*, studiile de gen, istoria urbană, istoria socială, istoria învățământului, studii africane, antropologia culturală, etnografia, *archaeosciences*, *heritage studies*), punând accent și pe cercetări interdisciplinare sau dezvoltate cu ajutorul tehnologiei informatice. Un domeniu nou de interes-arheologia otomană-este intens promovată în ultimii ani prin eforturile Centrului de Studii Turce. Diversitatea acestor interese este susținută și de eforturile continue de formare ale membrilor facultății, un număr important al acestora dobândind calificări complementare și interdisciplinare la nivel masteral sau doctoral (al doilea doctorat).

O altă distincție importantă pe care trebuie să o facem ține de modul de lucru. Acesta implică atât constituirea unor echipe de cercetare (cu structură mixtă, la care participă studenți de toate gradele și profesori, alături de colaboratori din alte instituții), cât și activitatea individuală de cercetare, așa cum o reflectă abundența publicațiilor și a participărilor la manifestări naționale și internaționale. În ultimii ani, cercetarea individuală s-a concretizat în publicarea unui număr important de volume de autor (monografii, sinteze, ediții critice de surse), studii și articole științifice, precum și în organizarea sau participarea la sesiuni, colocvii și congrese naționale și internaționale de profil (pentru evaluarea cantitativă, vezi tabelul anexat, *infra*). De remarcat faptul că, în condiții de pandemie, membrii facultății au menținut publicarea de articole și cărți (dintre care trei în străinătate) la un nivel comparabil cu cel de anul trecut. O tendință importantă de anul acesta o reprezintă creșterea sensibilă a numărului de articole WoS, Scopus, Erih+ publicate de membrii facultății, precum și distribuția lor pe mai multe domenii în care membrii facultății au interese de cercetare.

Manifestări științifice

FIUB a continuat să organizeze manifestări științifice cu solidă prezență internațională, continuând seria unor conferințe deja inițiate de câțiva ani, precum conferința internațională *Eastern Romanity and Italy from Antiquity to the 20th century/ Conferenza internazionale La romanità orientale e l'Italia dall'antichità fino al XX secolo*(FIUB, UAIC-Istorie, Accademia di Romania in Roma, AISSEE – Associazione Italiana di Studi del Sud-Est Europeo și Università degli Studi di Roma Tre – Dipartimento di Scienze Politiche). S-au adăugat alte conferințe internaționale și naționale importante, precum conferințele internaționale *Geopolitical Challenges of the Russian- Ukrainian War, from the Black Sea to the Arctic Ocean* și *Altérité, don, prestige. De l'anthropologie à l'histoire chez soi et ailleurs*. O mențiune specială se cuvine evenimentului celui mai important co-organizat de FIUB, anume ediția a 29-a a *International Conference on the History of Cartography*.

Centrele de cercetare

Activitatea de cercetare științifică se desfășoară în cadrul a 15 centre de cercetare. Baza materială a acestora este în cea mai mare parte realizată prin activitatea propriilor membri, cu deosebire prin obținerea unor finanțări prin granturi sau prin sponsorizări. Centrele de cercetare grupează cadre didactice, doctoranzi și masteranzi proprii, precum și specialiști proveniți din alte instituții (institute de cercetare, arhive, muzee, alte instituții universitare). *Cercetarea în Facultatea de Istorie este finanțată prin proiecte. Ca urmare, nu există cercetători angajați în mod stabil și nici norme de cercetare ocupate de cadrele didactice.*

Cele mai dinamice centre în 2022 din punctul de vedere al întregului spectru al activității științifice (publicații, proiecte și organizare de conferințe științifice și workshopuri), sunt, în tradiția anilor trecuți, CICSA – Centrul de Istorie Comparată a Societăților Antice, Centrul de Studii Turce, Centrul de Studii Euro-Atlantice CSEA, Centrul de Metodologia Istoriei „Dimitrie Onciul” și Centro Romeno-Italiano di Studi Storici.

Acestea constituie un nucleu divers în jurul căruia se structurează cercetarea științifică a Facultății de Istorie, un nucleu a cărui vizibilitate internațională este în creștere. Tocmai în jurul proiectelor în desfășurare prin aceste centre se remarcă o coagulare de interese și performanță științifică vizibilă în publicații și conferințele organizate (vezi mai sus), antrenând coordonatorii respectivi și mai ales un număr important de membri tineri ai corpului academic. De mare folos este mediul virtual, în care CICSA - Centrul de Istorie Comparată a Societăților Antice editează Revista CICSA (CEEOL, ajunsă la nr. 8/ 2022, <https://cicsaunibuc.wordpress.com/revista/revista-online/>); la fel, CSEA – Centru pentru Studii Euro-Atlantice editează revista Euro-Atlantic Studies (CEEOL, cu nr. din 2022 apărut <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=2176>), precum și Romanian Journal of History and International Studies. De asemenea, AUB Istorie a recuperat aparițiile restante până la anul 2020 inclusiv.

Proiecte de cercetare și de valorificare culturală

Facultatea de Istorie a coordonat în 2022 prin centrele sale de cercetare sau în afara acestora un număr consistent de proiecte de cercetare cu finanțare publică națională sau internațională. Este important să semnalăm numărul consistent de tineri colegi, directori de grant sau coordonatori de proiecte.

O componentă distinctă de cercetare este cercetarea arheologică, desfășurată anual, cu finanțare UB sau de alte instituții naționale (Ministerul Culturii). Aceste proiecte funcționează potrivit unui program multi-anual și proiectare de obiective pe fiecare an în parte și implică participarea studenților de toate nivelurile. Aici menționăm cele trei șantiere sistematice – Histria (un sector UB sector *Acropolă Centru-Sud* a fost deschis în 2013), Capidava. Anul trecut, a avut loc și deschiderea cercetărilor arheologice de pe șantierul arheologic Beidaud (jud. Tulcea). De asemenea, continuă cercetarea arheologică pe situl arheologic de la Cârломănești, autofinanțat în pofida rezultatelor importante concretizate prin publicații.

Un alt element important este elaborarea de instrumente de lucru digitale în urma activităților de cercetare desfășurate în proiecte. Semnalăm în acest sens activitățile de sustenabilitate desfășurate în cadrul proiectului mai vechi „Digitizarea documentelor medievale din Arhivele Naționale ale României” www.arhivamedievala.ro; R. Nedici, Realizarea bazei de date DaT18 în cadrul proiectului *Dezacord și toleranță în Transilvania habsburgică: O istorie socio-politică a protestelor ortodoxe (anii 1740–1760)*, disponibilă online pe site-ul web dedicat: <https://www.dat18.ro>. unic autor; pagini web în română și engleză, versiunea 3.1.

Remarcăm cele două premii la nivel național, obținute anul acesta de colegii noștri:

- M. Constantinescu - Premiul "Vasile Pârvan" al Academiei Române pentru anul 2020, pentru lucrarea *Începuturile culturii Monteoru. Așezarea de la Năeni-Zănoaga Cetatea 2*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2020. ISBN 978-606-020-205-9.
- Vladimir Crețulescu - Premiul „Gheorghe Brătianu” pe anul 2022, acordat de Societatea de Științe Istorice din România (SȘIR), pentru volumul meu intitulat *Ethnicité aroumaine, nationalité roumaine. La construction discursive d'une identité nationale (1770 – 1878)* (L'Harmattan, Paris, 2021).

Colaborarea instituțională cu ICUB (reprezentant FIUB : conf. univ. dr. Marian Coman)

Anul 2022, început sub semnul pandemiei de coronavirus și sfârșit sub cel al strămutării facultății, nu a fost tocmai propice activităților comune, desfășurate de FIUB și de ICUB-Humanities. Consolidarea legăturilor dintre Facultate și Institut, asumată programatic de ambele instituții, mai degrabă a stagnat. Printre puținele raze de lumină se numără succesul proiectelor de cercetare cu o tematică de istorie depuse de ICUB și care au primit finanțare în urma competiției naționale. Astfel, proiectul depus de Ionuț Epurescu-Pascovici, alumnus al FIUB, *A holistic approach to social and institutional accountability in the late Middle Ages* (PN-III-P4-PCE-2021-0238), numără printre membrii săi alți doi absolvenți ai facultății (Dana Caciur și Alessandro Flavio Dumitrașcu). Un alt proiect de istorie finanțat este cel al Iuliei Nițescu, *Saint-Making and Institutional Consolidation: the Veneration of Metropolitans in 14th-16th Century Muscovy* (PN-III-P1-1.1-PD-2021-0234). Este de sperat ca, pe parcursul desfășurării acestor proiecte, membrii lor să fie invitați la FIUB pentru a vorbi despre cercetarea lor, deopotrivă studenților și cadrelor didactice. Apropierea dintre cele două instituții ar trebuie să aibă în vedere atragerea cercetătorilor și bursierilor ICUB în cât mai multe activități desfășurate la Facultatea de Istorie, dar și o mai bună conștientizare de către cadrele didactice din FIUB a oportunităților de finanțare prin ICUB (de pildă, Young Researchers Grants).

Colaborare instituțională cu CEREFREA Villa Noël (Centre Régional Francophone d'Études Avancées en Sciences Sociales)

În anul 2020, Ecaterina Lung (DIAAIA) a fost cooptată în echipa de bază CEREFREA drept membru al consiliului științific și coordonator al axei de cercetare *Europe et monde méditerranéen pendant le premier millénaire: environnement, démographie, changements culturels*. De asemenea, Simona Corlan Ioan (DIAAIA) este titular al Chaire Senghor pour la Francophonie de l'Université de Bucarest, precum și director al Institutului de Studii Africane al UB. Un număr de colegi sunt cercetători asociați ai CEREFREA și sunt implicați constant în activitățile acestuia, precum participarea la primul simpozion internațional al cercetării francophone, organizat de AUF și Institutul francez de la București.

Activități CIVIS

De notat este participarea la implementarea proiectului CIVIS în UB prin coordonarea WP5 în cadrul UB (A Bridge towards Mediterranean and African regions; coord. S. Corlan Ioan, contact person A. Lițu). Două proiecte la care participă membrii ai facultății s-au materializat anul acesta în cadrul WP5, unul dintre ele coordonat de S. Corlan (DIAAIA). De asemenea, membrii facultății au participat la întâlnirile disciplinare diverse, discuțiile soldându-se cu participarea/participare proiectată pentru 2023 la școli de vară, proiecte de cercetare-formare și BIP în cadrul CIVIS. Nu în ultimul rând, membrii facultății au deschis un număr de cursuri în limbi străine de nivel masteral și licență pentru studenții CIVIS.

Școala Doctorală a Facultății de Istorie

Cu toate provocările din anii trecuți, doctoranzii au făcut individual eforturi pentru a-și menține prezența științifică prin comunicări și publicații.

ASID

Remarcăm implicarea asociației studențești, ASID, în activitățile de cercetare, prin realizarea unei noi conferințe naționale și pregătirea unui volum de studii.

Concluzii 2022– dinamica științifică relevantă

Publicațiile – cărți de unic autor și volume editate (inclusiv cele în care titularii FIUB sunt coautori), dar și studiile și articole de unic autor se păstrează la un nivel consistent, comparabil cu anii trecuți, în pofida condițiilor pandemice. Un trend crescător care va fi urmărit în continuare este publicarea de articole în reviste indexate (Clarivate, ce, Scopus, Erih+, BDI) și în limbi străine, fără a neglija dimensiunea tradițională a publicațiilor de istorie (cărți, volume colective). Remarcăm publicațiile WoS de mai multe categorii (zona roșie, SCIE, SSCI, ESCI), o parte fiind articole centrate pe descoperirile arheologice rezultate în urma unor proiecte finanțate de universitate.

Conferințele internaționale organizate de FIUB drept organizator principal sau co-organizator (alături de universități/institute/asociații profesionale internaționale), au atras o implicare internațională substanțială, fiind și beneficiarele mediilor online care facilitează participarea cercetătorilor de pe alte continente. Proiectele de cercetare în care sunt implicați titularii și studenții FIUB sunt în număr consistent și cu o largă acoperire tematică. Dinamica publicațiilor științifice (ca și cea referitoare la participări la reuniuni științifice, prezențe media etc.) a fost încă determinată de contextul pandemic. Se observă, în acest context, o menținere a nivelului de publicare, care răspunde interesului public general pentru această temă istorică.

Vezi tabelele sintetice *infra* (și raport științific detaliat în anexă + indicatori, cu realizările științifice ale celor trei departamente ale Facultății de Istorie – DIAAIA, DRIIU și DIRSEE).

Reținem pentru anul acesta trendurile cele mai reprezentative la nivelul publicațiilor cotate, în tabelul de mai jos.

Baza de date	Număr articole situație 2022
<i>Clarivate (WoS)</i>	9 (3 roșii, SCIE, SSCI&AHCI; 3 Science)
<i>Scopus</i>	9
<i>Web of Science Proceedings</i>	-
<i>ERIH PLUS (exclusiv)</i>	6
BDI Altele	6
în volume colective (străinătate)	9
în volume colective (țară)	32
Neincluse în baze de date (reviste)	6

Baza de date	Număr articole situație 2020	Număr articole situație 2021
<i>Clarivate (WoS)</i>	5 (ESCI)	7 [1 (roșu)+1(SCIE)+2(SSCI)+3(ESCI)]
<i>Scopus</i>	6	6 (toate și în ERIH PLUS)
<i>Web of Science Proceedings</i>	1	[2]
<i>ERIH PLUS</i> (exclusiv)	5	3
<i>BDI Altele</i>	10	8
în volume colective (străinătate), neindexate	64 (grupează ambele categorii de vol. colect.)	14
în volume colective (țară), neindexate		33
neincluse în baze de date (reviste)	5	10

III. 4. Activitatea financiară a organizației

Datele financiare primite din partea Universității arată că și în 2022 facultatea a înregistrat un deficit datorat diferenței între finanțarea de bază alocată facultății (70% din alocația bugetară pe student) și cheltuielile curente, în condițiile în care finanțarea pe student a continuat să rămână mult în urma creșterilor salariale.

Deși în 2022 a crescut finanțarea suplimentară pentru domeniul Istorie (1,034,143.60 lei față de 830,596.90 lei în 2021), trebuie spus că finanțarea instituțională alocată facultății pentru domeniul Istorie a fost mult mai mică față de anul anterior (3.175.690,00 lei în 2022 și 4.310.810,42 lei în 2021) iar veniturile din taxele de școlarizare păstrate de facultate (în limita procentului de 70% din încasări de acest tip) au fost de 801.615,2 lei, în scădere față de 2021, când s-au încasat 1.029.768,95 lei. Așadar, sumele atrase peste finanțarea de bază nu reușesc să acopere diferența de cheltuieli cu salarii (în creștere) și cele legate de funcționarea instituției, mai ales în condițiile dublării costului utilităților (136.116,50 lei față de 65.424,88 lei). Pentru 2022 a scăzut și finanțarea alocată pentru doctoranzi, având în vedere

faptul că numărul doctoranzilor nou intrați este în regresie. De asemenea, cota-parte pentru pregătirea pedagogică a fost într-un quantum mai mic decât în 2021 (102.760 lei față de 121.590 lei). Veniturile provenind din derularea proiectelor de cercetare ale corpului didactic sunt gestionate distinct la nivelul Universității, așadar nu sunt incluse în raportarea financiară a facultății.

În ultimii ani, deciziile decanatului și ale Consiliului facultății au avut permanent în vedere reducerea cheltuielilor pentru achiziții și plata cu ora (plafonarea plății la nivel de lector, creșterea normelor didactice și a numărului de studenți aferent grupelor de seminar sau curs special/opțional). Începând cu ianuarie 2022 se va aplica o majorare a plății cu ora, ceea ce va pune o presiune suplimentară pentru raportarea realizată la începutul anului 2024, mai ales că s-au înregistrat și alte creșteri salariale în 2022. În cazul programelor de master cu un număr sub media pe Universitate s-a decis încă din 2020 realizarea de trunchiuri comune pentru unele cursuri provenind de la 2 programe de studiu. Cu același obiectiv al reducerii cheltuielilor, începând cu 1 octombrie 2022, au început să funcționeze comasat 4 dintre programele de master (ICPA + Studii medievale, Experimente ale modernității + Istorie și politică militară). Cu toate aceste reorganizări mai sus-menționate, precum și cu reducerea presiunii financiare prin ajustările realizate la programul de bază al facultății, Istorie licență, începând cu 2020, situația nu s-a echilibrat.

În privința achizițiilor, trebuie spus că toate deciziile privind investițiile sunt fundamentate în baza procedurilor interne ale UB, fiind gestionate de către departamentul Achiziții Publice UB.

IV. Managementul calității

IV.1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

Facultatea de Istorie este parte a strategiei UB în privința asigurării calității, promovând activ la toate nivelurile o cultură a calității în educație. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC) are o componență votată de Consiliul facultății anual, la ședința din luna decembrie; în cadrul ei sunt reprezentate departamentele facultății, studenții, alumnii și angajatorii facultății. Comisia se întâlnește mai des în perioada dedicată redactării raportului de autoevaluare a facultății (decembrie-februarie), la finalul semestrelor pentru organizarea evaluării cadrelor didactice de către studenți, dar și cu ocazia pregătirii dosarelor pentru acreditarea sau evaluarea periodică a programelor de studii ale facultății. Conform Regulamentului facultății, adoptat în noiembrie 2018, CEAC la nivelul facultății are atribuții privind asigurarea calității activităților didactice, de cercetare și administrative. Comisia este prezidată de decan, care răspunde de managementul calității programelor de studii.

Facultatea își desfășoară activitatea pe baza reglementărilor legale în vigoare, completate cu o serie de proceduri proprii: astfel, pentru fișa de autoevaluare a cadrelor didactice folosim un formular stabilit în cadrul Consiliului facultății care aduce completări specifice cadrului existent la nivelul UB. În privința evaluării profesorilor de către studenți, folosim de asemenea un formular propriu, adaptat cadrului general UB.

Facultatea a elaborat și adoptat un Regulament propriu privind organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice, în conformitate cu reglementările legale în vigoare și cu cele specifice UB. De asemenea, Facultatea desfășoară concursul pentru acordarea gradațiilor de merit în baza unui document propriu: Metodologie pentru acordarea gradațiilor de merit personalului didactic din Facultatea de Istorie.

Pe site-ul facultății pot fi găsite: Regulamentul de organizare și funcționare a Facultății de Istorie, Metodologia de organizare a stagiilor practice studențești, Ghidul de finalizare a studiilor de licență și master, Metodologia pentru acordarea burselor de master, Procedura de acordare a bursei speciale pentru acțiuni de promovare a facultății.

Rolul studenților și al altor părți interesate (stakeholderi) în procedurile de asigurare a calității

Din perspectiva colaborării cu studenții facultății noastre, aceștia s-au implicat în ședințele Consiliului Facultății de Istorie, colaborând în toate chestiunile de interes comun, printre care redactarea și aplicarea chestionarelor privind satisfacția studenților în legătură cu programele de studiu oferite de facultate, participare la Comisia pentru alcătuirea Regulamentului facultății etc. Într-o bună măsură, Asociația Studenților la Istorie „Dacia” lucrează îndeaproape cu Secretariatul în problemele administrative care îi vizează pe studenți, precum împărțirea carnetelor și legitimațiilor. Studenții ASID precum și studenții consilieri au avut un rol important în buna funcționare instituțională prin participarea în cadrul Comisiei de Cazare a Facultății de Istorie, Comisiei de acordare a burselor, precum și în programarea sesiunilor de examene.

Putem aminti și implicarea membrilor organizației studențești ASID, ca și a membrilor cercurilor studențești din Facultatea de Istorie în organizarea unor evenimente precum Săptămâna Bobocului la Istorie. Conferințele de promovare online a ofertei facultății, desfășurate în lunile mai și iunie 2022 au beneficiat de participarea unor studenți membri ASID, care au împărțit experiența lor ca studenți ai facultății și au răspuns la o serie de întrebări specifice venite din partea participanților la aceste sesiuni.

La începutul anului universitar, ASID organizează sesiuni informative privind detaliile tehnico-administrative, oportunități de voluntariat și îndrumări pentru completarea contractelor de studiu, precum și un stand de informații, menite să faciliteze integrarea studenților de anul I și familiarizarea cu facultatea și mediul studențesc.

În planurile de învățământ au fost introduse cursurile prevăzute de lege privind Etica și Integritatea Academică, adresate masteranzilor și doctoranzilor, cursuri ce asigură implementarea durabilă a calității în domeniul de interes științific.

Dintre stakeholderii externi, colaborarea cu instituțiile partenere din mediul social-economic a continuat și în cursul anului universitar 2021-2022, au fost semnate noi protocoale pentru organizarea stagiilor de practică studențești, a internshipurilor dedicate studenților precum și a unor evenimente culturale și științifice care au adus un plus de vizibilitate pozitivă facultății.

Nu în ultimul rând, comunicarea în interiorul breslei istoricilor este facilitată de permanenta colaborare cu Societatea de Științe Istorice din România.

IV.2 Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate

Programele de studiu sunt elaborate în funcție de cerințele calificării universitare, stabilite pe baza rezultatelor așteptate ale învățării. Programele de studii și planurile de învățământ aferente sunt proiectate în așa fel încât să permită progresul studenților; un alt principiu esențial în conceperea acestora este cel al asigurării multidisciplinarității și competențelor transversale, răspunzând în felul acesta stadiului cercetării în domeniu, diversității studenților și nevoilor pieței muncii.

Conform prevederilor Regulamentului FIUB, propunerile pentru crearea unui nou program de studii se înaintează către Decan. După consultarea Consiliului Facultății, Decanul numește o comisie de lucru, însărcinată cu pregătirea dosarului în vederea autorizării, respectiv acreditării de către instituțiile naționale abilitate, ținând seama de calendarul academic. Decanul prezintă dosarul Consiliului Facultății în vederea aprobării și îl trimite apoi Consiliului de Administrație și Senatului Universității.

Un program de studii este gestionat de o comisie formată din cel puțin doi membri pentru programele de master sau cel puțin trei membri pentru programele de licență. Planurile de învățământ sunt realizate și actualizate în relație cu următorii factori: îndeplinirea misiunii academice a Facultății de Istorie privind formarea specialiștilor în științe istorice și în alte specialități reprezentate în programele Facultății; evoluțiile recente, științifice și profesionale; compatibilitatea cu programe similare sau înrudite din universități de prestigiu internațional; respectarea standardelor ARACIS. *Pe parcursul anului universitar 2021-2021, domeniul de master Istorie împreună cu programele aferente, precum și programul masteral Tehnici Diplomatice (Domeniul RISE) au trecut cu succes prin procedurile de evaluare periodică.*

Planurile de învățământ sunt redactate conform legislației în vigoare, precum și cu procedurile și metodologiile Universității, astfel: în momentul elaborării unui nou program de studii, de către responsabilii acestuia, cu avizul decanului; anual, propunerile de actualizare a planurilor de învățământ, discutate la nivelul departamentelor, sunt redactate de către responsabilii programelor sub coordonarea decanului, pe baza planului de învățământ avizat de instituția de acreditare abilitată (i.e. ARACIS) la ultima vizită de autorizare, acreditare, respectiv certificare a programului de studii; în pregătirea acreditării/reevaluării periodice, de către o comisie formată din decan, prodecanul responsabil cu activitatea didactică și responsabilii programului de studii.

Actualizarea planurilor de învățământ se realizează anual. Noi discipline opționale și facultative pot fi stabilite la nivelul departamentului pe baza notei de comandă din partea decanului, după aprobarea fișelor noilor discipline; ulterior, acestea sunt transmise către decanat și supuse votului Consiliului Facultății.

Forma finală a planurilor de studii este înaintată pentru aprobare Consiliului Facultății de către decan, într-o ședință anterioară celei care aprobă statele de funcții. Decanul trimite către birourile Universității abilitate forma finală aprobată a planurilor de studii. În cazul în care forma înaintată birourilor Universității necesită modificări ce influențează numărul de cursuri, forma revizuită va necesita din nou aprobarea Consiliului Facultății.

IV.3. Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării

Procedurile de evaluare a rezultatelor învățării constituie un element semnificativ în cadrul evaluării managementului calității. Acestea s-au realizat în manieră obiectivă și s-au bazat pe metode și criterii de evaluare gândite de către cadrele didactice în funcție de specificul domeniului de studiu al studenților. De asemenea, aceste proceduri sunt prezentate studenților încă de la începutul semestrului, cadrele didactice alocând un interval de timp special pentru clarificarea acestui proces. Metodele de evaluare utilizate sunt diverse, în continuă adaptare și inovare de la an la an și caută să sporească competențe precum: gândirea critică, originalitatea, munca în echipă, capacitatea de analiză și sinteză. În ceea ce privește contestarea rezultatelor evaluării, studenții pot solicita acest lucru, iar facultatea aplică procedurile stabilite la nivelul Universității din București.

1. Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării, pe cursuri și programe de studii. Evaluarea stimulează studenții pentru învățarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoștințele însușite riguros.

Acest subiect necesită o abordare la nivel micro, având în vedere specificul și particularitățile fiecărui program de studii. În funcție de natura disciplinelor specifice, s-a avut în vedere în mod constant încurajarea creativității individuale din partea examinerilor, prin realizarea unor prezentări sau referate în cadrul cursurilor și seminarelor, atât la licență, cât și la master. Solicitarea lucrărilor independente, care constituie în general și părți ale examinării finale, a condus, pe termen scurt, la aplicarea practică a cunoștințelor și informațiilor dobândite de către studenți/masteranzi, iar, pe termen lung a contribuit la dezvoltarea și evoluția academică a acestora, rezultând formarea unei gândiri critice, analitice și comparate în decursul programului de studiu. În vederea realizării acestor sarcini individuale, cadrele didactice au furnizat materiale ajutătoare și au răspuns eventualelor nelămuriri venite din partea studenților/masteranzilor. Atât în cazul în care aceste prezentări individuale au fost prezentate în mediul online, cât și în situația în care activitatea didactică s-a putut desfășura fizic, studenții au optat deseori pentru realizarea acestor sarcini, mai ales în cazul în care acestea erau parte din evaluarea finală.

2. Concordanța între planurile de învățământ și competențele așteptate la finalizarea ciclului de studii; consistența fișelor de disciplină

În urma consultării studenților cu privire la concordanța între planurile de învățământ și competențele așteptate la finalizarea ciclului de studiu, cei mai mulți dintre respondenți au apreciat într-o manieră pozitivă concordanța dintre aceste elemente, fapt materializat și prin procentul destul de ridicat al absolvenților ciclului de licență care și-au continuat studiile în domeniu, optând și pentru programele de master ale facultății.

3. Practica studenților

Practica de specialitate constituie un element important în procesul de formare al studenților, aceasta ajutând la consolidarea informațiilor asimilate pe parcursul activității didactice și aplicarea corectă și concretă a cunoștințelor în domeniul ales. Facultatea a furnizat o gamă largă de posibilități de practică prin colaborarea cu instituții guvernamentale, ONG-uri, situri arheologice sau mediul diplomatic, încercând să ofere variate opțiuni pentru studenții și masteranzii de la fiecare specializare. Printre colaborările din anul 2022 se numără: Centrul de Istorie Comparată a Societăților Antice (CICSA), Muzeul Zambaccian, Muzeul Colecțiilor de Artă, Artmark/Art Safari/PROPAGARTA/SINEVA/ART SOCIETY, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand I” București, Muzeul Ororilor Comunismului în România, Muzeul Universității din București, Muzeul Național de Istorie a României, Centrul de Studii Euro-Atlantice „Prof. Univ.Dr. Constantin Bușe”, Ministerul Afacerilor Externe – Arhivele Diplomatice, Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului, Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, Biblioteca Bizantină „Centrul Sfinții Petru și Andrei”, Arhivele Naționale ale României, Centrul „Arhiva istorică a României” (FIUB), Centrul de Cercetări Arheologice „Vasile Pârvan”, Institutul Român de Arheologie de la Atena (RAIA), Institutul de Studii Africane (Universitatea București), Institutul Național al Patrimoniului, Institutul de Arheologie Vasile Pârvan București. În ceea ce privește siturile arheologice, acestea s-au desfășurat la Capidava, Cârloănești, Noviodunum, Sultana-Malu Roșu, Izvoare, Histria, Beidaud.

Facultatea a organizat și întâlniri de îndrumare pentru studenți în ceea ce privește practica de specialitate. De asemenea, s-a oferit posibilitatea ca studenții care doresc să realizeze un stagiul de practică individual, în afara opțiunilor oferite de facultate, să o poată face. Totuși, un număr redus de studenți a aplicat această modalitate, dorind să participe în cadrul stagiilor puse la dispoziție prin intermediul facultății.

Totodată, Asociația Studenților la Istorie „Dacia” realizează în fiecare an proiectul „Școala de Oameni Mari”, prin intermediul căruia studenții au oportunitatea de a face diverse stagii de voluntariat și practică în timpul anului universitar. La ultima ediție au existat mai multe instituții partenere, dintre care: Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Institutul Național pentru Studiul Holocaustului din România “Elie Wiesel”, Muzeul Memorialul Pitești, Muzeul de Artă din Constanța.

Pentru stagiile de practică din 2022, au existat stagii cu desfășurare atât în mod fizic, cât și în mediul online, oferind astfel șansa unui număr mai mare de studenți de a realiza practica de specialitate. În cazul instituțiilor care au oferit și modalitatea de desfășurare online, acestea au adaptat sarcinile de lucru și activitățile organizate astfel încât procesul educațional să nu aibă de suferit.

4. Folosirea noilor tehnologii în procesele educaționale. Centrarea predării și a învățării pe student

Anul 2022 a fost caracterizat de îmbinarea metodelor online de desfășurare a cursurilor și seminarelor cu cele tradiționale, specifice perioadei de dinainte de pandemie, tocmai pentru a facilita tranziția către revenirea la susținerea cursurilor și seminarelor complet fizic.

S-a continuat utilizarea platformelor Google Meet, Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams atât pentru desfășurarea cursurilor online, cât și hibrid. Cu ajutorul aparatului necesare asigurate de facultate, s-a putut asigura și această modalitate de desfășurare a cursurilor și seminarelor. Tehnologia a fost folosită în egală măsură și pentru desfășurarea activităților extracurriculare ale cercurilor studențești sau a asociației studențești reprezentativă la nivelul facultății, care au derulat diverse proiecte aflate într-o permanentă extindere, existând un interes tot mai pronunțat al studenților/masteranzilor pentru dezbateri, prezentări, muncă în echipă și voluntariat, chiar și în mediul online. Nu în ultimul rând, tehnologia a facilitat derularea evenimentelor cu caracter științific, a conferințelor naționale și internaționale, care, de asemenea, au fost organizate online.

În ceea ce privește cursurile desfășurate complet fizic, acestea s-au desfășurat în bune condiții, iar noile tehnologii au fost și mai mult valorificate în procesele educaționale. De asemenea, au fost organizate conferințe și diverse evenimente în facultate menite să ajute în parcursul academic al studenților. În plus, studenții au fost de părere că întreg corpul profesoral s-a adaptat în mare măsură trecerii de la predarea online, la cea hibridă, și în cele din urmă revenirea la cea fizică și a folosit în procesul de predare platforme speciale pentru derularea cursurilor și seminarelor în bune condiții, unele cadre didactice utilizând și metode interactive, fapt ce a trezit interesul studenților și a contribuit la eficientizarea procesului de predare și învățare.

IV.4. Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

Metodologia de evaluare utilizată respectă prevederile Metodologiei-Cadru aprobată de Senatul Universității din București. Metodologia are următoarele componente:

- a. Autoevaluarea activității, pe baza grilei de evaluare a activității cadrelor didactice, se face anual. Conform grilei utilizate, aprobate de Consiliul facultății, evaluarea cuprinde următoarele elemente: activitatea didactică, activitatea de cercetare, servicii instituționale, relația cu societatea. Pe baza raportului de autoevaluare al fiecărui cadru didactic, se realizează evaluarea directorului de departament, în urma căreia este acordat un calificativ de la 1 la 5, pentru fiecare domeniu prevăzut în grilă.
- b. Evaluarea colegială este realizată anual, la solicitarea directorului de departament conform calendarului instituțional. Fiecare cadru didactic primește evaluări colegiale din partea a trei colegi din cadrul aceluiași departament și, pe cât posibil, cu specialități apropiate.
- c. Evaluarea cadrelor didactice de către studenți se face semestrial, pentru toate activitățile didactice desfășurate de către cadrul didactic respectiv, pe baza Chestionarului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți aprobat de Consiliul facultății. Evaluarea are loc la finalul activității didactice, înaintea sesiunii de examene.

În anul universitar 2021-2022, toate cadrele didactice au obținut calificativul general FOARTE BINE.

IV.5. Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice

Condițiile specifice pandemice și post-pandemice au împiedicat realizarea de mobilități profesionale și stagii de formare în străinătate în mare parte a anului universitar în vedere. Acestea, precum și participarea la proiecte CIVIS cu prezență fizică, la manifestări științifice în țară și în străinătate, au fost reluate în a doua parte a intervalului. Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este circumscrisă, de asemenea, de activitățile de documentare și cercetare în cadrul proiectelor de cercetare în care sunt implicați, respectiv în proiecte individuale, toate acestea având un impact semnificativ în dezvoltarea competențelor profesionale și a instrumentelor de cercetare și de predare.

IV.6. Accesibilitatea resurselor adecvate învățării

Evoluția academică a studenților este favorizată de suporturile de curs recomandate, după caz, sub formă de manuale, dar și sub forma dosarelor cuprinzând lecturi recomandate din literatura de specialitate, precum și selecții de surse scrise și vizuale, pe baza cărora studentul poate reface și problematiza parcursul de la surse la scrierea istoriei. În măsura posibilului, aceste suporturi sunt în limba română, dar studenții sunt încurajați să acceseze cât mai multe resurse în limbi străine. Având în vedere producția științifică extrem de susținută din domeniu multe materiale ajung să fie traduse foarte târziu în limba română sau nu sunt traduse deloc. Mai mult, apropierea conceptelor și a paradigmatelor de cercetare prin lecturi în limbi moderne trebuie încurajată pentru a ușura participarea directă a studenților la arena științifică internațională (prin audierea de conferințe, implicare în organizare, ulterior comunicări științifice și publicații realizate în aceste media).

Fondul de carte al bibliotecii Facultății, care deține un număr de volume fundamentale pentru înmulțirea cărora se fac eforturi continue, este pus la dispoziția studenților după un orar permisiv, în condiții normale. În contextul pandemiei, care a modificat mecanismele de funcționare și interacțiune în cadrul procesului de învățare a devenit și mai important accesul electronic la bazele de date cu reviste științifice și teze de doctorat nepublicate, acces care permite studenților conectarea rapidă la actualitatea științifică. Studenții noștri au acces la o serie de resurse electronice, disponibile online, care au fost extrem de importante în perioada de după instaurarea restricțiilor impuse de pandemie. A devenit însă evident faptul că sunt necesare mult mai multe resurse digitale, că trebuie digitizate multe dintre resursele valoroase disponibile în prezent doar în format fizic și că, în general, studenții și profesorii facultății deopotrivă ar beneficia enorm dacă ar avea acces la mai multe surse electronice în viitor.

Baza materială tehnică, necesară desfășurării cursurilor, devenită și mai importantă în urma trecerii la forma de învățământ online, este asigurată prin stații de lucru dotate cu webcam, disponibile în cadrul departamentelor, și prin accesul la diverse platforme online ce permit gestionarea procesului educațional și interacțiunea prin videoconferință. Dintre soluțiile utilizate în Facultate cele mai folosite sunt Google Meet, Google Classroom, Microsoft Teams, și Zoom. Google Meet și Google Classroom sunt disponibile pentru toți studenții din Facultate prin intermediul unor granturi și accesul poate fi făcut în mai multe moduri cu diverse tipuri de credențiale. Flexibilitatea sistemelor de la Google, disponibilitatea unui număr mai mare de opțiuni de conectare și facilitățile proiectate special pentru instituții de învățământ au făcut ca aceste soluții să fie preferate de o parte importantă a corpului profesoral. Accesul la Microsoft Teams este disponibil tuturor studenților din Facultate prin intermediul unui grant gestionat de către Universitate și se face utilizând adresele de email instituționale. Microsoft Teams permite sesiuni cu numere mai mari de studenți lucru care a făcut ca această soluție să fie cea mai bună variantă sau singura variantă pentru cursurile cu număr mare de studenți înscriși. Universitatea are un număr limitat de conturi Zoom iar acestea nu sunt în general destinate predării. În Facultate există profesori care utilizează Zoom în interacțiunea cu studenții însă aceștia fie utilizează varianta gratuită a platformei fie folosesc conturi finanțate din surse externe Universității. Studenții nu au nevoie de conturi pentru a accesa platforma Zoom, iar aceasta oferă unele funcționalități implementate în mod diferit față de sisteme de la Google și Microsoft.

Cadrele didactice au continuat să se adapteze formatului de predare online, în ultimul an îmbunătățindu-se din punct de vedere tehnic calitatea interacțiunii. Au fost adaptate și îmbunătățite în continuare metodele și abordările utilizate în lucrul cu studenții în încercarea de a menține un nivel cât mai înalt al demersului didactic. O parte dintre cadrele didactice sunt pregătite pentru desfășurarea orelor în viitor în format hibrid. Imposibilitatea desfășurării orelor cu prezență fizică la facultate a avut un efect negativ asupra performanțelor unora dintre studenți însă a oferit posibilitatea unor studenți netradiționali sau studenților care au un program de lucru extrem de încărcat să participe la cursuri sau să urmeze programe care altfel nu le-ar fi fost accesibile. Pe termen lung vor fi importante soluțiile dezvoltate în perioada pandemiei pentru a putea îmbunătăți mai departe rezultatele pentru toți studenții păstrând sau crescând accesibilitatea cursurilor. Atât cadrele didactice cât și personalul administrativ din Facultate au continuat să își îmbunătățească pregătirea din punct de vedere tehnic, al cunoștințelor și aptitudinilor specifice pentru desfășurarea activității cu studenții în condiții cât mai bune.

O realitate tot mai prezentă în învățământul universitar o constituie studenții angajați în câmpul muncii în perioada studiilor, aspect care a impus gândirea de soluții adaptate. Între acestea se numără decizia organizării cursurilor, în special la nivel de master, după ora 16.00, și includerea în oferta educațională a facultății a activităților didactice din cadrul secției Învățământ la Distanță. În majoritatea cazurilor, studenții angajați au găsit disponibilitate pentru găsirea de soluții atât în cazul profesorilor, cât și al Secretariatului, acesta din urmă având deja un program cu publicul extins, pentru a veni în întâmpinarea acestei categorii de cursanți, și permițând soluționarea majorității problemelor studenților strict prin utilizarea mijloacelor de comunicare electronică (prin email sau prin sistemul de ticketing).

În concluzie, sunt întreprinse toate demersurile posibile pentru a asigura desfășurarea activității cu studenții în cele mai bune condiții posibile. Resursele și serviciile oferite studenților sunt în general adecvate și relevante pentru facilitarea învățării, studenții fiind informați pe canalele proprii ale facultății în legătură cu existența acestor resurse. Au fost asigurate condiții adecvate și resurse adaptate cazurilor specifice de studenți maturi, angajați sau studenți internaționali.

IV.7. Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității

Facultatea de Istorie folosește un sistem de knowledge management bazat pe **OpenKM** pentru îmbunătățirea procesului educațional. Sistemul permite organizarea informațiilor despre cursuri, a materialelor disponibile și gestionarea feedback-ului din partea studenților. Este facilitat transferul de cunoștințe între cadrele didactice încurajând promovarea acelor instrumente și metode care dau cele mai bune rezultate. În timp, baza de date se va extinde pentru a permite identificarea cu ușurință a celor mai bune exemple de bune practici contribuind astfel la îmbunătățirea calității procesului educațional și la asigurarea internă a acesteia.

IV.8 Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite

Facultatea de Istorie face și-a asumat transparența ca unul din obiectivele principale ale procesului decizional. Site-ul facultății reprezintă unul din principalele instrumente în asigurarea transparenței deciziilor și în informarea studenților sau a publicului larg în legătură cu programele de studii și oportunitățile de carieră pe care acestea le oferă, activitățile științifice sau extracurriculare desfășurate. Tot în interesul transparenței și al unei optime comunicări cu studenții și societate, facultatea folosește o platformă electronică prin care se desfășoară o parte a comunicării cu secretariatul, dar și diferitele platforme de social media – Facebook și Instagram. Sistemul permite distribuirea mesajelor către membrii conducerii și secretariat și atribuirea spre rezolvare către persoana responsabilă. În același timp, studenții sunt beneficiarii unei serii întregi de activități menite să le ofere informațiile necesare alegerii parcursului lor academic, dar și cele referitoare la serviciile instituționale de care beneficiază. Facultatea a reușit și în ultimul an să asigure transparența diferitelor proceduri cu impact semnificativ asupra vieții studenților: repartizarea locurilor de cazare în cămine și organizarea concursurilor pentru bursele de studiu și de merit. Studenții sunt implicați în toate deciziile importante prin reprezentanții lor din Consiliul facultății sau prin asociațiile lor.

Rezultatul a fost apariția în timp a unui sistem pe mai multe nivele menit să disemineze informația și să asigure transparența deciziilor. Eforturile din ultimii ani făcute în această direcție s-au dovedit deosebit de importante în contextul tranziției spre învățământul online, începând cu martie 2020.

Planurile de învățământ sunt disponibile pe pagina web a facultății, împreună cu fișa disciplinei pentru cursurile oferite, având astfel acces la o scurtă prezentare a obiectivelor, metodelor și cerințelor. Acestea sunt completate cu informații despre titularii cursurilor, care se regăsesc în cadrul prezentării departamentelor.

La finalizarea studiilor, conform legislației în vigoare, absolvenții primesc gratuit suplimentul la diplomă cu toate informațiile relevante privind parcursul lor academic, competențele și calificările obținute. Acestea sunt cu atât mai utile cu cât sistemul de credite transferabile a permis în ultimii ani să urmeze o traiectorie academică foarte flexibilă, mai ales la nivelul studiilor de master.

IV.9. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii

Prin planul strategic și cel operațional pentru 2021, facultatea și-a propus ca obiective:

- asigurarea eticii și deontologiei cercetării;
- colaborarea cu studenții în vederea evaluării programelor de studii;
- asigurarea de resurse educaționale noi;
- îmbunătățirea proceselor;
- performanță și adaptabilitate.

Materializarea acestora s-a realizat prin colaborarea permanentă cu studenții în cadrul Consiliului facultății și a CEAC, prin aplicarea unor chestionare de evaluare a cursurilor și programelor facultății, precum și prin organizarea unor ateliere dedicate scrierii istoriei și deontologiei profesiei. La acestea trebuie adăugate și cursurile de etică și integritate academică cu regim opțional pentru programele de licență și regim obligatoriu în cazul programelor de master și doctorat.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC) are o componență votată de Consiliul facultății anual, la ședința din luna decembrie; în cadrul ei sunt reprezentate departamentele facultății, studenții, alumnii și angajatorii facultății. Comisia se întâlnește mai des în perioada dedicată redactării raportului de autoevaluare al facultății (ianuarie-februarie) dar și cu ocazia pregătirii dosarelor pentru acreditarea sau evaluarea periodică a programelor de studii ale facultății, respectiv cu ocazia organizării procesului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți. Conform Regulamentului facultății, adoptat în noiembrie 2018, CEAC la nivelul facultății are atribuții privind asigurarea calității activităților didactice, de cercetare și administrative. Comisia este prezidată de decan, care răspunde de managementul calității programelor de studii. În acest moment, departamentele facultății nu au comisii pentru asigurarea calității programelor gestionate, se lucrează doar la nivel de CEAC facultate, unde fiecare departament are câte doi reprezentanți.

Studenții sunt reprezentați la nivelul tuturor structurilor, în numărul sau procentul prevăzut de lege. La nivel instituțional, studenții au trei roluri principale în asigurarea calității: furnizarea de informație prin participarea în sondaje, grupuri de discuții etc.; participarea la redactarea rapoartelor de autoevaluare, dar și în calitate de membri ai organelor instituționale responsabile de procesele din universitate. Implicarea studenților în procesul de asigurare internă a calității este importantă din perspectiva spiritului critic și a viziunii unice cu care aceștia pot contribui.

O dimensiune importantă în implementarea politicilor de asigurarea calității o reprezintă transparența informațiilor. În cadrul facultății se discută și apoi se transmit (prin corespondență electronică și pe site) deciziile, documentele, procedurile și regulamentele, urmărindu-se implicarea și responsabilizarea întregii comunități academice. Site-ul facultății corespunde exigențelor stabilite la nivel internațional (<https://istorie.unibuc.ro/>), cu respectarea principiilor vizând protecția datelor.

Evaluarea cadrelor didactice se realizează în baza Metodologiei-Cadru aprobată de Senatul Universității din București și vizează următoarele aspecte: autoevaluarea activității (pe baza grilei de evaluare proprii, cu urmărirea activității didactice, științifice, a serviciilor instituționale și relației cu societatea), evaluarea colegială, evaluarea de către studenți și evaluarea directorului de departament în baza tuturor documentelor mai sus-menționate.

Evaluarea cadrelor didactice de către studenți se face semestrial, pentru cel puțin una dintre activitățile didactice desfășurate de către cadrul didactic respectiv, pe baza Chestionarului de evaluare a cadrelor didactice de către studenți aprobat de Consiliul facultății. Evaluarea are loc la finalul activității didactice, înaintea sesiunii de examene.

În privința evaluării programelor, chestionarele aplicate arată că studenții sunt în general mulțumiți și foarte mulțumiți de programele derulate de facultate la nivel licență, de oferta programelor de master, calitatea cursurilor și de competențele profesionale ale cadrelor didactice.

IV.10. Asigurarea externă a calității în mod periodic

Ca parte a Universității din București, Facultatea de Istorie participă la asigurarea externă a calității în mod periodic, conform prevederilor legislative în vigoare.

În anul 2021 au avut loc evaluările programelor de licență Istorie (decembrie 2021) și RISE (decembrie 2021). Deciziile ARACIS au fost de confirmare a acreditării, ceea ce confirmă standardele ridicate ale facultății noastre.

În paralel, a început constituirea dosarelor pentru evaluarea periodică a programelor de master Istorie, respectiv RISE, evaluarea suferind amânări din cauza pandemiei.

V.1. Analiza SWOT

1. Educație

Puncte tari:

- Prestigiul acumulat în timp de Facultatea de Istorie a Universității din București.
- Oferta variată de cursuri la nivelul studiilor de licență și al programelor de masterat, unele dintre acestea foarte rare sau unicat în peisajul universitar românesc.
- Ponderea cursurilor speciale/opționale aflate la alegerea studenților, care asigură echilibrul între formarea generală și cea de specialitate.
- Existența unor programe de studii interdisciplinare cu atractivitate pe piața muncii, inclusiv prin colaborarea cu facultăți UB în cadrul unor direcții comune de masterat.
- Cadre didactice cu experiență didactică și expertiză științifică foarte diversă, precum și colaborarea cu specialiști renumiți din domeniile de specializare ale facultății.
- Oportunitățile de formare oferite studenților prin stagii de practică sau internship-uri foarte diverse, ca și grație activității susținute a cercurilor studențești.
- Participarea studenților de toate nivelurile în proiectele de cercetare arheologică.
- Funcționarea programului acreditat de învățământ la distanță, care atrage în fiecare an un număr important de studenți și resurse financiare suplimentare.
- Funcționarea în incinta facultății a unei biblioteci de specialitate dotată cu un inventar de carte bogat și în continuă dezvoltare.

Puncte slabe:

- Lipsa unei platforme electronice unitare și a investițiilor care să permită predarea hibridă în contextul așteptărilor educaționale post-pandemie.
- Lipsa în multe cazuri a unor suporturi de curs tipărite / electronice, inclusiv materiale de tip reader pentru seminar.
- Lipsa unor programe de studiu în limba engleză, orientate spre studenții internaționali.
- Capacitatea relativ scăzută de atragere la masterat a absolvenților din alte centre universitare, combinată cu rata ridicată de abandon de școlar în rândurile studenților proprii, cu efecte asupra sustenabilității programelor de master.

- Reorganizarea prin comasare a unor programe de masterat, cu o programă care îmbină mai multe domenii, în defavoarea unei pregătiri de specialitate.
- Numărul redus al bursei oferite masteranzilor, cu efecte negative în ceea ce privește atractivitatea programelor de master ale facultății.
- Orarul de studiu încărcat pentru nivelul licență, mai ales la anii I și II, ceea ce lasă puțin spațiu de dezvoltare pentru studiul individual și/sau proiecte extracurriculare.
- Rețea limitată de parteneriate cu universități europene pentru schimburile Erasmus, ca și numărul redus de doctorate în cotutelă.

Oportunități:

- Programe de studiu acreditate într-o Universitate publică din spațiul Uniunii Europene.
- Colaborările la nivelul CIVIS, inclusiv din perspectiva dezvoltării unor cursuri cu deschidere internațională și a oportunităților de mobilitate pe parcursul studiilor.
- Accesul studenților la burse Erasmus, precum și la burse de studiu, de merit și de excelență; accesul doctoranzilor la burse pentru efectuarea unor stagii în străinătate.
- Accesarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă în vederea limitării abandonului școlar și pentru dezvoltarea bazei materiale și umane a facultății (ROSE, POCU).
- Posibilitățile deschise de predare hibridă, pentru a păstra contactul cu studenții care au dificultăți în a frecventa orele fizice.
- Realizarea unei strânse colaborări cu principalii actori de pe piața muncii pentru a ușura inserția profesională a absolvenților proprii.
- Frecvența în dezbateră publică a temelor legate de istorie și conservarea patrimoniului.

Amenințări:

- Lipsa spațiilor de învățământ ca urmare a intrării Palatului Universității în procesul de consolidare și renovare.
- Presiunea financiară pentru acceptarea unui număr ridicat de studenți, peste capacitatea reală a facultății de a oferi servicii de calitate educaționale și administrative.
- Declinul constant al numărului de candidați pentru toate ciclurile de învățământ și concurența studiilor în alte țări UE, cu pierderi mai ales la vârful ciclurilor de studiu.
- Existența unor programe masterale care reușesc cu greu să ocupe locurile scoase la concurs.
- Îndepărtarea candidaților potențiali pentru unele domenii de masterat în care facultatea își construise un renume, care și-au pierdut individualitatea prin comasare, ca urmare a cifrelor minime de școlarizare impuse de Universitate.
- Declinul interesului pentru studiile doctorale, și ca efect al numărului mic de conducători de doctorat și de domenii pe care le propune Școala Doctorală Istorie.
- Accederea către toate nivelurile de studiu a generațiilor educate în mediul online în perioada pandemiei, cu un nivel de pregătire sub-optimal.
- Numărul studenților/masteranzilor angajați cu normă întreagă, care întâmpină dificultăți în frecventarea cursurilor; de aici, rata ridicată de abandon a studiilor.
- Concurența internă în cadrul UB a ofertei educaționale pentru programele de master.
- Consolidarea percepției asupra unui orizont de carieră limitat din cauza reducerii orelor de istorie în învățământul preuniversitar și a limitării angajărilor în instituțiile publice.

0. Cercetare

Puncte tari:

- Cadre didactice cu publicații de vârf în domeniile de specializare, cu tendința confirmată și în acest an de creștere a numărului de articole WoS, Scopus, Erih+.
- Internaționalizarea rezultatelor cercetării, prin creșterea prezenței titularilor la manifestări științifice din străinătate și a ponderii publicațiilor în limbi străine.
- Manifestări științifice cu importanță și vizibilitate organizate de/în facultate și prezența cadrelor didactice ca membrii și în conducerea unor asociații profesionale de prestigiu.

- Permanentizarea colaborărilor stabilite cu institute de cercetare românești și străine.
- Câștigarea și implementarea de către cadrele didactice titulare și asociate a unor proiecte de cercetare cu finanțare națională (programe de tip PCCDI și PCE).
- Recuperarea întâzierilor de apariție a revistei AUB Istorie.

Puncte slabe:

- Neimplicarea egală a tuturor cadrelor didactice în activitatea de cercetare și a centrelor care funcționează în cadrul facultății, cu consecințe în atragerea finanțării suplimentare.
- Numărul în continuare mic de proiecte de cercetare din facultate care să implice masteranzi și doctoranzi și care să susțină financiar activitatea acestora.
- Lipsa posturilor permanente de cercetare și destrămarea echipelor constituite în cadrul unor proiecte după terminarea acestora.
- Număr în continuare mic de titulari care participă la conferințe și publică în reviste din străinătate, cauzat și de lipsa unui sistem de stimulare și a susținerii instituționale.
- Caracteristicile domeniului, care fac ca o parte semnificativă a producției științifice să fie publicată în volume colective, scăpând indexării scientometrice.
- Birocrația excesivă și absența unui aparat administrativ competent la nivelul UB care să asigure asistența necesară pentru management-ul proiectelor.

Oportunități:

- Colaborarea în cadrul Secției Umaniste din ICUB, profitând și de prezența istoricilor în rândul bursierilor ICUB.
- Prezența unor membrii din facultate în consiliul științific și în calitate de cercetători asociați în echipa CEREFREA.
- Implicarea în proiecte organizate la nivelul consorțiului CIVIS, în special prin coordonarea WP5 (A Bridge towards Mediterranean and African regions).
- Finalizarea etapei de reorganizare a unora dintre centrele de cercetare de la nivelul facultății, cu promisiuni de dezvoltare a activității publice a acestora.
- Funcționarea Institutului Român de la Atena și activitatea de cercetare arheologică derulată prin acesta.
- Dezvoltarea rețelelor instituționale și desfășurarea tot mai multor manifestări în mediul online, ceea ce deschide posibilități noi de participare la cercetarea internațională.
- Editarea în mediul virtual a unor reviste care s-au impus prin regularitate și au fost incluse în baze de date internaționale.
- Reducerea birocrăției interne a Universității pentru accesarea fondurilor de deplasare.
- Accesul doctoranzilor la fonduri de cercetare din grantul doctoral pentru participarea cu comunicări la manifestări științifice din străinătate și din țară.
- Competițiile naționale și europene pentru granturi de cercetare.

Amenințări:

- Presiunea unor norme didactice prea încărcate, care nu lasă timpul necesar cercetării.
- Supraîncărcarea colectivului cu sarcini administrative.
- Diminuarea calității cercetării sub imperativul publicării rezultatelor pentru a face față diverselor evaluări și a corespunde criteriilor din ranking-uri.
- Impredictibilitatea criteriilor de evaluare la nivel național și a competițiilor de proiecte.
- Rolul periferic acordat domeniilor socio-umane în strategia națională de cercetare-dezvoltare și slaba reprezentare a disciplinelor umaniste în cadrul CNCS.
- Pensionarea în perioada următoare a unor titulari cu activitate științifică remarcabilă, ceea ce riscă să compromită poziția facultății în ierarhiile naționale.

0. Management și administrație

Puncte tari:

- Inițiativele de întărire a legăturilor între membrii comunității academice (Atelierul de construcție a comunității studenților la Istorie, Grupul de Inițiativă Studențească, Ziua Facultății).
- Consolidarea echipei administrative prin ocuparea celui de al patrulea post de secretar/ă.
- Site propriu care asigură transparența deciziilor și informează studenții precum și publicul larg în legătură cu programele facultății, oportunitățile de carieră etc.
- Parteneriatele instituționale pentru domenii tot mai diverse de dezvoltare.

Puncte slabe:

- Deficitul financiar, care conduce la blocarea investițiilor și a dezvoltării instituționale.
- Insuficiența mijloacelor IT și multimedia și lipsa personalului pentru mentenanță.
- Lipsa unei versiuni internaționale a site-ului facultății, cu consecințe inclusiv în ceea ce privește poziția în clasamentele internaționale.
- Lipsa unei platforme integrate la nivelul UB pentru comunicarea diverselor raportări.
- Funcționarea discontinuă a comisiilor de calitate pentru programele de studii.
- Implicarea inegală a membrilor facultății în rezolvarea sarcinilor administrative.
- Lipsa unor spații proprii pentru proiectele organizate în facultate odată cu deschiderea șantierului de la Palatul Universității.

Oportunități:

- Existența unei capacități manageriale dobândită prin participarea unor cadre didactice în derularea și coordonarea unor proiecte care au vizat dezvoltarea instituțională.
- Obiectivele stabilite prin mandatul noului rector al Universității, care vin în întâmpinarea unor dintre problemele cu care se confruntă facultatea: internaționalizarea studiilor și a cercetării prin programe și o finanțare adecvată, situația spațiilor de lucru.
- Refuncționalizarea și dotarea la standarde moderne a spațiilor facultății după încheierea lucrărilor de reabilitare la Palatul Universității.
- Definierea locului și rolului facultății în contextul aderării la consorțiul CIVIS.

Amenințări:

- Agravarea deficitului financiar, corelată și cu scăderea poziției facultății în ultimele ierarhii pe domenii realizate la nivel național.
- Limitele colaborării intra-instituționale: participare inegală la dezvoltarea facultății, cu efecte în ce privește performanța de ansamblu a instituției.
- Problema spațiilor de învățământ în condițiile planuitei renovări a imobilului facultății.
- Fragmentarea activității facultății pe durata lucrărilor la Palatul Universității, dată fiind distanța între spațiile de învățământ și cele administrative.
- Politicile guvernamentale în domeniul bugetar, care pot genera plecări intempestive din sistem ale personalului administrativ, corelată cu blocarea angajărilor pe acest segment.

0. Interacțiunea cu societatea

Puncte tari:

- Expertiza solidă și variată a corpului profesoral, care se reflectă în vizibilitatea publică și în interviurile și colaborările media constante ale unora dintre membrii facultății.
- Cooptarea unora dintre titulari la diverse paliere ale elaborării politicilor publice.
- Vizibilitatea în mass-media tradițională și prezența în mediile online: site web gestionat de facultate, număr semnificativ de abonați pe rețelele Facebook și Instagram.
- Parteneriatele încheiate cu instituții și organizații din sfera culturală, care ajută la promovarea imaginii facultății în afara mediului strict academic (vezi Anexa 5); implicarea în coordonarea activității Muzeului Universității.

- Promovarea pe canale diverse a programelor de studiu ale facultății și a activității de cercetare (inclusiv prin implicarea Grupului de Inițiativă Studențească).
- Implicarea studenților și alumnilor facultății în majoritatea proiectelor culturale, sociale și de relaționare cu societatea (UB Summer University, Bacul cu ASID, Școala de Oameni Mari, Serata de Crăciun).
- Relația stabilită cu elevii din învățământul liceal, atât prin colaborarea cu Inspectoratele Școlare și Societatea de Științe Istorice din România, cât și în mod direct, prin campaniile de promovare și de pregătire pentru bacalaureat și concursul N. Iorga.

Puncte slabe:

- Inexistența unor resurse speciale pentru promovare și absența unei strategii cu privire la evenimentele culturale organizate sau găzduite de facultate.
- Lipsa unei structuri de comunicare la nivelul facultății care să răspundă imediat solicitărilor venite dinspre mass-media.

Oportunități:

- Comunicarea facilitată de rețelele social media și de orientarea generală spre mediile online în ultimii ani; atragerea unui public mai larg pentru evenimentele din facultate.
- Un mediu cultural dinamic, cu o apetență crescută în ultimii ani pentru expoziții cu tematică istorică/de istoria artei, adesea cu implicarea studenților facultății ca voluntari.
- Dinamismul organizațiilor din București, care favorizează dezvoltarea rețelei de parteneriate instituționale și participarea titularilor facultății la dezbaterile momentului.

Amenințări:

- Pierderea contactului cu rețelele tradiționale construite în timp, unele dintre ele mai puțin capabile de adaptare la lumea online.
- Amânarea sau suspendarea unor proiecte în care era implicată facultatea ca efect al pierderii spațiilor de reprezentare din centrul orașului.
- Viitorul economic incert, care ar putea afecta ritmul de creștere pe domeniul cultural.
- Diluarea mesajelor facultății în masa de titluri senzaționale din presă și având ca țintă un public atras de filmele și literatura istorică senzaționalistă și/sau mitologizantă.
- Presiunea instituțională de a livra mesaje către un public cât mai larg, ignorând rațiunea fundamentală a facultății, ca instituție de educație și cercetare.

V.2 Dinamici relevante în raport cu anii precedenți privind starea facultății

Venind după o perioadă în care pandemia a obligat la adaptări ale programelor de studiu la realitatea mediului online și la o restrângere generală a activității de cercetare din cauza restricțiilor de circulație și de funcționare a arhivelor și bibliotecilor, anul universitar 2021-2022 a marcat revenirea treptată la funcționarea în cadrele și ritmurile pre-pandemice. În privința **activității didactice**, majoritatea cursurilor au debutat în format online, abia din semestrul al II-lea fiind posibilă revenirea la o desfășurare a orelor față în față, cu posibilitatea conectării studenților și de la distanță. Totuși, desfășurarea cursurilor în format hibrid s-a lovit de impedimente numeroase de ordin tehnic, care, pe alocuri, au limitat participarea și interacțiunea studenților. Învățământul în varianta hibridă, care și-a demonstrat utilitatea în acești ultimi ani, mai ales în cazul studenților de la programele masterale, care au mai multe dificultăți în a participa fizic la ore, necesită o strategie de investiții din partea Universității pentru a fi cu adevărat funcțional. Poate și din acest motiv, a existat o presiune constantă din partea studenților pentru întoarcerea la desfășurarea cursurilor cu participarea fizică directă, precum și o implicare a lor susținută în procesele decizionale, prin reprezentanții desemnați în Consiliul facultății și la nivelul diverselor comisii constituite în facultate.

Pe lângă activitatea ASID, care a continuat să fie același partener esențial pentru corpul profesoral și conducerea FIUB, un semn îmbucurător l-a constituit revirimentul cercurilor studențești. Odată cu revenirea la activitățile față în față, ele au reluat un calendar de întâlniri mai frecvente, aici ilustrându-se, mai ales, Cercul de Studii Muzeale și cel de Istorie Contemporană Românească (*Anexa 6*). De asemenea, Clubul de Scriere Academică, o inițiativă aflată deja la a doua ediție, a motivat un număr mai mare de studenți să participe la conferințe, inclusiv una organizată chiar în facultate, și să facă primii pași spre publicarea propriilor studii. Rezultatele au fost evidențiate și prin recunoașterea de care au avut parte lucrările lor la Premiile Senatului UB (Cosmin-Ionuț Lazăr – cea mai bună teză de licență în domeniul științe umaniste și marele premiu al Senatului, respectiv Cristian Marius Vicențiu Morogan – cea mai bună disertație de masterat în domeniul științe umaniste).

Programele de studii ale FIUB s-au bucurat și în 2022 de interesul candidaților, scăderea ușoară a numărului celor înscriși în anul I fiind de așteptat după relaxarea condițiilor de călătorie și redeschiderea accesului spre universitățile europene. Per totalul celor patru programe de studiu, ciclul licență a atras un număr de 876 de candidați (față de 878 în anul 2021), iar dintre aceștia au fost înmatriculați 390 de studenți, comparativ cu 441 în anul anterior (*Anexa 10*). Comasarea unora dintre programele masterale a evitat situația din anul precedent de a nu putea înmatricula studenți pentru anumite specializări din cauza necompletării numărului minim stabilit prin deciziile interne ale UB, dar în multe cazuri numărul celor înscriși a depășit la limită acest prag (*Anexa 11*). În condițiile în care bazinul principal de recrutare pentru studiile masterale îl reprezintă proprii absolvenți ai facultății, dificultățile sunt cauzate tocmai de rata abandonului școlar, care se menține în continuare la cote înalte. Comparativ cu anii anteriori, totalul licențiaților pe cele patru programe de studiu ale facultății a fost în ușoară creștere, cifrându-se la 171, față de 158 cu un an mai devreme (*Anexa 10*).

Stagiile de practică ale studenților sunt o componentă esențială a procesului educațional, rolul lor fiind de a facilita inserția absolvenților pe piața muncii. FIUB are o strategie de parteneriate cu importante instituții culturale și academice din București și din țară, dar lasă studenților și posibilitatea unei alegeri diversificate, în acord cu preocupările și interesele lor de cercetare. De asemenea, în anul 2022 au fost consolidate parteneriatele anterioare cu mediul economico-social și s-au adăugat altele noi, cu atât mai semnificative cu cât unii dintre parteneri sunt și angajatori semnificativi ai absolvenților noștri (*Anexa 5*).

Activitatea de cercetare a înregistrat un salt important, atât în comparație cu anii precedenți, dar și, mai important, față de anul premergător pandemiei (*Anexa 2*). Membrii corpului profesoral au răspuns nevoii de a se orienta către acele publicații care punctează în clasamentele scientometrice, fapt ce se va reflecta pozitiv și în poziția relativă a facultății în evaluările naționale. Astfel, numărul articolelor indexate *Clarivate (WoS)* a crescut la 9 în anul 2022, de la 7 în anul anterior, 5 în 2020 și doar 1 în 2019. Realizate în co-autorat, studiile acestea ilustrează în egală măsură latura individuală a cercetării, cât și natura ei colaborativă. Întrucât mai ales arheologia se pretează unor abordări de echipă și chiar interdisciplinare, majoritatea contribuțiilor publicate în reviste *Clarivate (WoS)* aparțin acestui domeniu. Menționăm aici participarea frecventă în calitate de co-autori a membrilor DIAAIA, Mihai Constantinescu și Alexandra Țârlea. De asemenea, un alt capitol unde se remarcă o creștere importantă a publicațiilor datorate membrilor facultății este cel al studiilor indexate *Scopus*, care se cifrează la 9 pentru anul 2022, față de 6 în fiecare din anii 2021 și 2020. În creștere este și celălalt indicator semnificativ, referitor la publicațiile indexate *ERIH+*, 7 în total pentru anul 2022, după declinul din anul anterior – 3 în 2021 – și cele 5 înregistrate în 2020. Remarcăm, pe aceste paliere, contribuțiile consistente ale colegilor din toate cele trei departamente ale facultății: Valentin Bottez și Ioan Carol Opriș (DIAAIA), Marian Coman (DRIIU), Cristina Gudin, Daniela Popescu și Radu Nedici (DIRSEE). Totuși, constituie încă o vulnerabilitate faptul că doar o mică parte dintre profesorii facultății publică în mod constant în reviste care punctează în evaluările naționale. Există, prin urmare, un bazin important de creștere pe zona de cercetare, prin selecția mai atentă de către colegi a modului în care își comunică

rezultatele cercetărilor. Scăderea paralelă a numărului publicațiilor încadrate în alte baze de date (6 în 2022, față de 8, respectiv 9 în 2021 și 2020), a studiilor în volume colective din străinătate (9, comparativ cu 14 în anul anterior) și a celor în reviste neincluse în baze de date (6 în 2022, de la 10 în 2021), cu singura excepție a stagnării celor incluse în volume publicate în țară (32 în anul curent, față de 31 în cel precedent), este tocmai consecința acestei orientări spre proiecte editoriale mai bine cotate scientometric.

În privința cercetărilor complexe, de durată, se fac încă simțite efectele anilor de pandemie și a întreruperilor provocate de aceasta, ceea ce a condus la un declin al numărului de volume individuale publicate. În anul 2022 au apărut totuși o serie de volume ca rod al colaborărilor, între care evidențiem cele două tomuri rezultate în urma unor conferințe internaționale la care facultatea a fost co-organizator, avându-i între editori pe Simona Corlan, Ecaterina Lung și, respectiv, Ioan Carol Opriș, precum și cel publicat în cadrul unui proiect derulat sub coordonarea UBB, cu colaborarea colegului Andrei Florin Sora. De asemenea, Simion Câlția a reușit editarea, tot în colaborare, a două volume privitoare la cadrul de reglementare al acordării decorațiilor României.

Foarte dinamică s-a dovedit, în schimb, activitatea de cercetare materializată prin comunicări la conferințe, continuând un trend început în anii anteriori, care maximizează posibilitățile deschise de desfășurarea multor evenimente în mediul online. 65 de participări la conferințe internaționale în străinătate (34 în anul precedent) și alte 46 derulate în țară (35 în 2021), la care se adaugă cele 60 de comunicări susținute la evenimente științifice naționale reprezintă indicatori în creștere la toate capitolele. Contribuția doctoranzilor la aceste totaluri a fost însă în scădere comparativ cu perioada anterioară, indiciu al unor dificultăți de adaptare la ritmurile academice, care nu mai depind doar de suportul financiar.

Importantă a fost și contribuția membrilor facultății la organizarea unor manifestări științifice naționale, dar mai ales internaționale. Constatăm o creștere notabilă pe acest din urmă palier, cu 9 conferințe cu participare internațională la care FIUB a fost organizator, față de 6 anul trecut (**Anexa 4**). O notă specială se cuvine în dreptul unei prestigioase manifestări co-organizată și găzduită de facultate, a 29-a ediție a *International Conference on the History of Cartography*, care i-a cooptat în comitetul de organizare pe Florentina Nițu și Marian Coman. Dintre celelalte conferințe internaționale la care FIUB a fost partener, le subliniem pe cele care au implicat participarea mai multor colegi în calitate de organizatori și la care ponderea participanților din afara României a fost de peste 50%: *Altérité, don, prestige. De l'anthropologie à l'histoire chez soi et ailleurs*; *La preuve imaginaire: Asseoir l'authentique dans les sciences sociales*; *Diasporas, migration, infrastructures et symbolique interactionnisme*; *Geopolitical Challenges of the Russian- Ukrainian War, from the Black Sea to the Arctic Ocean*. Semnalăm, de asemenea, implicarea unor colegi în organizarea a numeroase școli de vară CIVIS, între care: *Heritage and Innovation: Art Nouveau, a laboratory for past, present and future challenges*; *The Archaeology Of Death: Technical And Historical Problems And Issues Of Archaeoethanatology*; *Cultural Heritage and Digital Humanities: Current Research and Dissemination.Methodologies*. Colaborarea în cadrul rețelei CIVIS constituie o oportunitate ce trebuie fructificată pe scară largă în viitor de mai mulți colegi.

Majoritatea centrelor de cercetare care funcționează în cadrul FIUB au continuat să aibă atât o susținută activitate de cercetare, cât și o foarte bună vizibilitate prin inițiativele derulate (**Anexa 2**). Remarcăm în acest sens sesiunile de comunicări organizate de Centrul de Cercetări Arheologice „V. Pârvan”, care au beneficiat de prezența a numeroși invitați internaționali, precum și consistenta prezență online a Centrului de Studii Euro-Atlantice, prin intermediul recenziilor și editorialelor publicate pe pagina web proprie.

În completarea proiectelor naționale și internaționale deja aflate în derulare, anul 2022 a adus câștigarea unui nou proiect de cercetare, de tip PCE, condus de Bogdan Murgescu și care implică o echipă din care mai face parte colegul Matei Gheboianu (*Accesul la învățământ superior în România*

post-comunistă). Totodată, se evidențiază implicarea colegelor Simona Corlan și Alexandra Lițu în inițiativele CIVIS din cadrul WP5, care se dovedesc foarte dinamice (*Heritage Conceptualisations: A Multifaceted Approach*).

Legătura cu societatea a fost construită și în acest an printr-o politică de atragere și de implicare a studenților și absolvenților facultății, concretizată prin activitatea Asociației *Alumni Istorie*, a *Grupului de Inițiativă Studențească*, ca și prin colaborarea cu ASID. De un mare impact s-a bucurat parteneriatul pentru realizarea unei noi ediții a Concursului Național de Istorie „V. Pârvan”, precum și continuarea pregătirii pentru Bacalaureatul la Istorie. Implicarea în comunitatea locală s-a realizat și prin intermediul unor acțiuni de sprijinire a refugiaților în contextul izbucnirii războiului din Ucraina (februarie – martie 2022), ca și prin organizarea unei expoziții inspirată de viața studenților în pandemie, inclusă în calendarul Noptii Muzeelor (**Anexa 6; Anexa 8**).

La fel ca în anii trecuți, relația cu societatea a fost consolidată și prin intervențiile publice ale membrilor facultății în media tradiționale. Totodată, s-a menținut constantă preocuparea pentru o comunicare adresată întregii societăți, folosind canalele social-media. Pagina de Facebook oficială a FIUB a ajuns la peste 14.000 de urmăritori, mesajele fiind amplificate de preluarea lor de către conturile departamentelor, a centrelor de cercetare sau a cercurilor studențești, ceea ce se reflectă în creșterea numărului de like-uri și a numărului de utilizatori la care au ajuns postările (peste 260.000). Site-ul facultății a reprezentat al doilea canal de comunicare, performanța acestuia fiind ilustrată de numărul de utilizatori (peste 96.000), ca și de accesările paginilor (aproape 870.000), cu un maxim atins în vară, cu prilejul admiterii.

Tot în planul vizibilității instituționale, anul 2022 a adus confirmarea recunoașterii excelenței academice a membrilor FIUB. Alături de celelalte distincții detaliate în **Anexa 3**, subliniem acordarea premiului „V. Pârvan” al Academiei Române pe anul 2020 colegului Mihai Constantinescu pentru lucrarea *Începuturile culturii Monteoru. Așezarea de la Năeni–Zănoaga Cetatea 2*.

V.3. Analize comparative cu alte facultăți (benchmarking, poziționarea facultății/domeniilor în diferite clasamente)

Planul de învățământ:

Avantaje: Facultatea de istorie a Universității din București are certe avantaje comparativ cu media învățământului universitar de istorie din România, oferind o serie de cursuri unice, care nu se predau în alte facultăți din țară (Istoria Imperiului Otoman, Limba egipteană, Epigrafia egipteană, Egiptul antic ca opțiune la cursul general de Istoria Orientului Antic, Antreprenoriat cultural, între altele). La nivelul studiului istoriei universale, oferind studenților posibilitatea de a intra în contact cu teme și problematice științifice complexe și actuale, având posibilitatea de-și alege specializări care sunt foarte rar sau deloc oferite de către alte universități (istoria mentalităților, istorie orală, istorie socială, istorie culturală, etc.). Prin apariția unor cursuri speciale/opționale care vizează lectura aprofundată și analiza unor surse istorice în integralitatea lor, în afara seminariilor introductive de surse, se încurajează relaționarea directă a studentului cu documentul și transparentizarea proceselor prin care se ajunge de la document la narațiunea istoricului modern. În plus, Universitatea din București a devenit parte a consorțiului universitar internațional CIVIS, și prin urmare, studenții Facultății de Istorie pot participa la cursurile comune organizate de universitățile partenere. Aceasta oferă studenților noștri o deschidere internațională la un nivel rar întâlnit în cadrul altor facultăți de profil din țară. Mai mult, prin intermediul apartenenței la același consorțiu, facultatea de istorie poate primi la cursurile sale studenți străini din universitățile membre CIVIS, ceea ce aduce plus-valoare experienței de predare-învățare de care beneficiază profesorii și studenții noștri.

Deschiderea spre istorie universală încurajează studenții să-și perfecționeze cunoștințele de limbi străine necesare pentru a lua contact cu bibliografia specifică, pentru a participa la evenimente științifice internaționale și a beneficia de burse Erasmus la universități din străinătate. În același sens, facultatea se numără printre participanții la programul CIVIS *Digital Language Café*, care furnizează cursuri informale de limbi străine, limbi între care se numără atât cele uzuale, de circulație internațională, cât și altele, de interes specializat (ex: finlandeză, suedeză, estoniană, arabă, japoneză și chineză). De acest instrument multilingual beneficiază în egală măsură studenții și cadrele didactice. Pe de o parte, toate acestea se constituie într-un avantaj concret pe piața muncii pentru absolvenții noștri, din moment ce contactul cu diversitatea științifică, lingvistică și transdisciplinaritatea inerentă paradigmatelor de actualitate în studiul și scrierea istoriei cultivă gândirea critică și flexibilitatea intelectuală necesare pentru a evolua cu succes în multiple domenii de activitate, dar și pentru identitatea civică a studenților noștri.

Această varietate și atenție acordată evidențierii și aprofundării unor specializări de multe ori de nișă, precum și deschiderea către un spațiu academic internațional multi-lingvistic și multicultural, apropie oferta facultății noastre în tot mai mare măsură de ofertele de studiu ale universităților străine și contribuie la rolul facultății în a produce și cercetători în domeniul istoriei.

Oferta diversă de specializări la nivel de master permite anual atragerea unor absolvenți ai altor facultăți din universitate, și într-o măsură și mai mare, ai altor universități (atât din București cât și din provincie). Această diversitate favorizează și translatarea ușoară dintre facultăți cu profil înrudit sau compatibil înspre mastere cu specific istoric. Indicăm, cu titlu de exemplu, domenii și preocupări transdisciplinare, precum geoarheologia, antropologia fizică, istoria artei, digital humanities, modele digitale de reconstituire a monumentelor etc.

Nu în ultimul rând, Facultatea de Istorie a Universității din București are o ofertă diversificată de cursuri opționale, speciale și metodologice, ceea ce asigură studenților noștri o formație flexibilă, cu un nivel destul de ridicat de personalizare aflat la latitudinea studentului. Totodată, cursurile generale ce acoperă mari perioade istorice, comportând prin urmare o încărcătură foarte bogată de informație, sunt distribuite pe durata a două semestre, ceea ce constituie un avantaj pentru studenți în procesul de învățare.

Dezavantaje:

Un aparent dezavantaj de ordin general este raportul dintre cursurile obligatorii și cele opționale înclinând în favoarea primelor (problema afectează întreg învățământul istoric universitar românesc). În Universitățile din Europa de vest, încă din anii '80, accentul a fost pus pe cursurile opționale, permițând astfel studentului o mai bună specializare pe un domeniu anume, iar facultății o mai mare reactivitate și flexibilitate în raport cu evoluțiile de pe piața muncii.

Reprezentanții corpului studențesc în Consiliul facultății ridică, uneori, obiecții legate de faptul că numărul de cursuri pe care trebuie să le urmeze și de examene pe care trebuie să le susțină un student este prea mare. Experiența din ultimul sfert de secol a universităților occidentale a demonstrat că un număr mai redus de ore, cuplat cu exigențe mai mari la fiecare curs și o cantitate sporită de lucru individual permit studenților să se concentreze pe asimilarea cunoștințelor și competențelor esențiale și produc absolvenți mai bine pregătiți pentru piața muncii. De fapt, de cele mai multe ori, flexibilitatea formării studentului depinde și de o viziune globală la nivelul întregii universități care ar putea permite, de pildă, alegerea unei specializări majore în matematică, acompaniată de o specializare minoră în Egiptul antic. Pentru a compensa parțial pentru acest neajuns sistemic al învățământului istoric

universitar din România, facultatea noastră oferă opțiuni (module) pentru cursurile obligatorii, cu intenția de a le îngădui studenților un anumit grad de personalizare a experienței de învățare; studenții sunt astfel în măsură să-și configureze o minimă specializare încă din anii inițiali de formare, dezvoltându-și portofoliul personalizat de formare. Acestea fiind zise, organizarea modulară a cursurilor obligatorii este departe de nivelul de flexibilitate oferit în universitățile occidentale.

O altă chestiune, foarte greu de rezolvat în absența susținerii financiare, o reprezintă inițierea mai puțin consistentă a studenților în obiecte de studiu fundamentale, de pildă, metaistoria sau forme de analiză literară/lingvistică aplicate în lume în studiul istoriei. Limbile de izvor și limbile moderne beneficiază de foarte puțin timp de studiu (pentru limbile de izvor, un singur semestru, în timp ce alte facultăți oferă și șase semestre de limbi de izvor).

O problemă majoră în curs de soluționare o reprezintă lipsa cursurilor tipărite. Comparativ cu universitățile din consorțiu decalajul nu este foarte mare, însă față de universitățile din Europa de vest diferența este semnificativă. Este avută în vedere necesitatea ca respectivele cursuri tipărite să fie construite după model occidental, fiind publicate în limbi străine și alcătuite conform unor opțiuni proprii de organizare și interpretare a materialului care să le identifice și drept instrumente de bază, și drept contribuții științifice originale.

De asemenea, ar trebui mai mult valorizat faptul că FIUB are specialiști în domenii de cercetare puțin dezvoltate în celelalte facultăți din consorțiu (studii otomane, studii africane, istoria imaginarului, istorie culturală, istorie economică, etc), o oportunitate care pusă cu mai multă insistență în evidență în oferta de cursuri ar duce la conturarea unui profil mai pregnant al instituției în peisajul profesional. Adăugăm și faptul că dezvoltarea programelor de *Arheologie* și *Arhivistică*, după modelul implementat deja la UBB, constituie un parcurs care ar putea deveni interesant și pentru FIUB.

Cercetarea:

Avantaje: Pentru anumite domenii ale cercetării istorice, Facultatea de Istorie din București reprezintă cea mai importantă (în câteva cazuri chiar singura la nivel național) sursă de competență științifică.

În acest sens, semnalăm păstoria unor proiecte importante de tipul *ArcheoScience*, cu rol și în cercetare, și în formare, care au prilejuit și publicații ISI, precum și clasificarea unui număr de reviste ale Facultății în baze internaționale și publicarea exclusivă în limbă străină și în format digital.

Dezavantaje: Lipsa, în ultimele două decenii, a posturilor de cercetare. Facultățile din consorțiu acordă o mult mai mare atenție acestei probleme: la Iași, de exemplu există, un departament de cercetare în cadrul Facultății, cu cercetători și asistenți de cercetare angajați permanent. Negrevați de obligațiile unei norme didactice, aceștia pot fi folosiți inclusiv în atragerea și coordonarea de proiecte sau în gestionarea unor publicații seriale. Fără aceste posturi permanente de cercetare în cadrul Facultății, este dificil de imaginat cum se va putea realiza un echilibru în raport cu principalii competitori interni.

Un alt punct în care UBB și UAIB se prezintă sensibil mai bine decât FIUB este cel al numărului de reviste științifice. Pe lângă anualele respective, cele două facultăți au mai multe publicații specializate, ceea ce permite un mai mare impact (lucru vizibil și în proliferarea centrelor și institutelor de cercetare la aceste facultăți). O problemă conexă o reprezintă slaba reprezentare a periodicelor FIUB în sistemele de indexare și citare internaționale relevante pentru evaluările scientometrice (ISSI, ERIH+, Scopus, Clarivate, etc.).

Un punct important îl reprezintă inițierea studenților în practica științifică, inițiere și fidelizare limitate din lipsa resurselor suficiente care să îi susțină. Un exemplu laudabil îl reprezintă activitatea științifică a studenților angrenați în cercuri și laboratoare științifice (sau în voluntariat la instituții de cercetare) care ar putea deveni și mai importantă cu un flux logistico-financiar constant, axat pe proiecte interne de cercetare și publicare.

Alte aspecte

Pozitive:

- FIUB are cel mai mare corp profesoral, cu specializări variate și competențe diverse. Latura de istorie universală este mult mai dezvoltată decât în celelalte centre universitare.
- Funcționează ca facultate separată, la fel ca și cea din Iași, fără alte specializări majore atașate.
- Are trei programe de licență cu accente disciplinare distincte – istorie, istoria artei și relații internaționale –, ceea ce stimulează dezvoltarea abordărilor interdisciplinare și transdisciplinare, atât în formarea studenților, cât și în cercetările istorice întreprinse de către corpul profesoral.
- Are cele mai numeroase programe de licență (4), master (11) și specializări în cadrul școlii doctorale (9).
- O bună comunicare cu absolvenții, fiind singura care a inițiat o Asociație a Alunilor.
- Membrii corpului profesoral sunt vizibili în societate, fiind prezenți în comisii de specialitate, în mass-media și luând poziții în probleme care afectează domeniul.
- Un procent simțitor din corpul profesoral are o formare multiplă (economie, diplomație, limbi ale surselor istorice, antropologie fizică, antropologie culturală, istoria artei, limbi clasice etc.), ceea ce îmbogățește și oferta de cursuri, și potențialul interdisciplinar și transdisciplinar al studiilor în istorie.
- Facultatea are cel mai mare număr de profesori selectați în Corpul diplomatic al României, ca ambasadori, directori de institute culturale și personal diplomatic și consular, în ultimii 10 ani înregistrându-se o prezență constantă.
- Facultatea organizează evenimente culturale și campanii sociale.
- Relație permanentă și colaborări extinse cu învățământul universitar din țară și din străinătate (de ex., Institutul Român de Arheologie de la Atena, multiple șantiere arheologice în țară).
- Contact permanent cu alte instituții prin colaborări care vizează cercetarea, dar și integrarea studenților pe piața muncii (muzee, INP, institute de cercetare, edituri, asistenți de cercetare în proiecte științifice cu finanțare din afara Universității, universitățile partenere din cadrul consorțiului CIVIS etc.).

Negative:

- Număr mai mic de proiecte de cercetare cu finanțare europeană și internațională.
- Inconsistență în formarea studenților și promovarea în cadrul cursurilor a instrumentelor și tehnicilor digitale în studiul istoriei.

VI. Concluzii/Propuneri

VI.1. Plan de măsuri

FIUB s-a poziționat de-a lungul timpului ca o facultate cu o ofertă didactică variată, ce include cursuri și specializări rare sau chiar unicate în peisajul învățământului superior românesc. Pentru a-și păstra acest avantaj, este însă nevoie de o mai mare flexibilitate în alocarea resurselor din partea Universității. Specializări de tradiție sau mai recente, pentru care FIUB este căutată de absolvenți, cu

atât mai mult cu cât ele se restrâng în alte universități, nu trebuie puse sub semnul întrebării doar din motive financiare, prin prisma dinamicilor de moment. Recentă suspendare a unor programe de master, urmată de comasarea lor pentru a acoperi numărul minim de studenți recomandat de UB pune în pericol tocmai unul din elementele distinctive ale FIUB. Consolidarea poziției facultății trebuie să includă definirea unui nucleu de specializări care nu pot să lipsească din oferta unei mari instituții, chiar și în condițiile unui număr redus de candidați. Pe termen lung, aceasta va contribui la întărirea prestigiului academic și va singulariza FIUB în raport cu concurenții săi interni.

VI.2. Priorități

Prioritățile constau în continuarea trendului ascendent al publicațiilor cotate, mai ales în categoriile Clarivate și Scopus, precum și în popularizarea mai intensă în spațiul academic a rezultatelor cercetării cadrelor didactice ale FIUB. Un alt punct de interes este intensificarea acțiunilor CIVIS, precum și acreditarea integrală a unor programe de studiu în limbi străine.